DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

XL. Nr. 46 — Redakcija: GLenmore 5-7281 — ANTRADIENIS (TUESDAY) BIRŽELIO - JUNE 28 D. 1955 M. — Administracija GLenmore 5-7068 — 10 CENTŲ

AMERIKIEČIAI SOVIETŲ LAGERIUOSE

Austrija susilaukė dalies savo tautiečių iš Sovietų Sąjungos priverčiamojo darbo stovyklų. Iš 186 parvykusių 45 buvo moterys ir keturios iš jų tegalėjo paeiti tik su lazdom.

Sugrįžusieji austrai papasakojo, kad Rusijos lageriuose sutikę 16 amerikiečių, kurių daugumas su ašarom prašę pranešti apie juos Amerikai. Pavardes jie tegalėjo nurodyti tik šešių. Daugiausia tai tyčiom ar netyčiom peržengę Čekoslovakijos ar Austrijos sieną. Palikę lageriuose taip pat 50 anglų ir 2 prancūzus; tarp jų vieną merginą.

SUSIDŪRĖ ORE LĖKTUVAI

Vokietijoje, prie Bittburgo, manevruose pakilęs amerikiečių sprausminis lėktuvas susidūrė ore su sunkiuoju britų bombonešiu. Britų lėktuvas sudegė ir visi šeši įgulos nariai žuvo; amerikietis iššoko su parašutu.

PRANCŪZIJOS PRIEŠAS Nr. 1

Prancūzijos sveikatos ministeris pareiškė, kad Prancūzijai per metus alkoholikai atsieina 614 milijonų dol., o mokesčių už alkoholinius gėrimus surenka tik 177 mil. Vienam prancūzui per metus išeina 7 galonai gryno alkoholio, o JAV 2 ir Danijoje 1 gal. Dėl alkoholizro nutinka 73% visų Prancūzijoje seksualinių nusikaltimų ir 50% savižudysčių.

VIENI IŠEINA, KITI ATEINA. Išeina iš armijos štabo gen. Ridgway, (kairėje), o jo vietoje ateina gen. Maxwell D. Taylor; išeina iš armijos ministerių ir Robert T. Stevens (viduryje), o pagaliau vietoj jų visų ateis vieną dieną tas apačioje veidelis — jaunasis Ridgway.

Lėktuvai konferencijos nesukliudys

PER 5 METUS JAU 11 KARTŲ KOMUNISTAI APŠAUDĖ AMERIKOS LĖKTUVUS

Sovietų Migas nušovė Amerikos karinį lėktuvą pereitą trečiadienį. Amerikos patrulinis lėktuvas skrido tarptautinėje zonoje tarp Aliaskos ir Sibiro.

Kaip lėktuvo lakūnas pareiškė, Migo kulkos sužalojo Amerikos lėktuvo sparną, sužeidė navigatorių ir dar 3—4 įgulos narius. Per 11 minučių lėktuvas degdamas nusklendė šv. Lauryno saloje, priklausančioje Amerikai. Sprogęs vienas tankas apdegino dar kitus įgulos narius; iš vienuolikos buvo sužeisti septyni, kai kurie sunkiai. Pirmą pagalbą suteikė ir į artimiausią pagalbos punktą sužeistuosius nugabeno vietos gyventojai:

Apie šį užpuolimą Amerikos įstaigos dvi dienas nieko neskelbė be prezidento pritarimo, kuris buvo tuo metu kelionėje.

Senate žinia buvo sutikta audringai. Resp. lyderis Knowlandas tvirtino, kad

Sovietų lakūnas mygtuką paspaudė ne savo iniciatyva; Sovietai lėktuvą užpuolė sąmoningai, kad patikrintų Amerikos pasiruošimą gintis.

Tai ženklas prieš keturių konferenciją.

Kai kurie senatoriai abejojo, ar verta Amerikai dalyvauti keturių konferencijoje, kol Sovietai neduos satisfikcijos. Tik sen. Bridges tvirtino, kad tai turėjęs būti vietinis nesusipratimas ir jis neturi turėti reikšmės konferencijai. Kadangi senatorius buvo lėktuvo nušovimo metu su prezidentu kelionėje, tai buvo daroma išvada, kad ir prezidentas panašiai galvoja, nelaikydamas tai politinės reikšmės dalyku.

Po Dulles pasikalbėjimo su Molotovu pastarasis kitą dieną apgailestavo įvykį ir pažadėjo sumokėti pusę nuostolių. Molotovas tvirtino, kad Amerikos lėktuvas taip pat šaudė. Amerikiečiai tai paneigė.

Abidvi pusės mėgina incidento reikšmę mažinti ir nedaryti jo kliūtimi konferencijai.

AR ŽMOGUS NUO TO GERESNIS

Krikščioniškosios kultūros ir taikos kongresas įvyko Florencijoje, Italijoje. Jame dalyvavo 53 tautų atstovai. Kongrese vieningai pareikšta:

technikos pažanga negali pakeisti žmonių širdžių;

Technikos pažanga teturi vertės tada, jei religija pakreipia ją į aukštesnį tikslą.

Naujas min. pirmininkas Italijoje

Italijos prez. Giovanni Gronchi naują vyriausybę sudaryti pavedė Antonio Segni, savo partijos nariui, buvusiam žemės ūkio ministeriui, vykdžiusiam žemės reformą. Spauda tvirtina, kad jis priklauso partijos vadinamam kairiajam sparnui kaip ir pats prezidentas.

Segni numato sudaryti koalicinę vyriausybę iš tų pačių partijų kaip ir lig šiol — kr. demokratų, respublikonų, liberalų, dešiniųjų socialistų. Tos partijos pareiškė pritariančios Segni kandidatūrai.

Vyriausybės krizę sukėlė kr. dem. partijos dešinysis sparnas. Jo lyderis Pella norėjo, kad vyriausybė atsiremtų sava partija, talkinama monarchistų. Bet dabar ir jis tos minties atsisakęs.

Nuverstojo Scelboš politika griežtai antikomunistinė ir palanki Amerikai. Vargiai ji galės būt kitokia ir naujos vyriausybės. Tik partija pasirinko netinkamą momentą min. pirmininkui keisti, kada jis prieš kelias savaites taip palankiai buvo priimtas Amerikoje.

● **Atstovų Rūmų užs. reikalų komisija** reikalauja, kad Amerika griežčiau kontroliuotų, kam Jugoslavija sunaudoja Amerikos jai duodama pagalbą. Jugoslavija to nelabai nori. Bet kitaip komisija siūlo sumažinti dovanas.

AR AMERIKA NEBUS PER ŠVELNI ŽENEVOJE?

Didieji, susirinkę į San Francisco, daugiau kalbėjo ir rūpinosi keturių konferencija nei pačia Jungtinių Tautų organizacija. Į Molotovo kalbą, kuroje jis septyniais punktais išdėstė savo reikalavimus, valstybės sekretorius Dulles atsakė penktadienį. Jis atmetė visus Molotovo puntus. Jie nebus reikalingi — sakė Dulles — jei bus laikomasi Jungtinių Tautų chartos — jeigu bus atsisakyta nuo jėgos vartojimo prieš kitas valstybes, grasinimo ir subversyvinio kurstymo. Dulles pažymėjo, kad Jungt. Tautos jau daug padariusios, bet dar lieka daug padaryti. Dešimt metų laukia sujungimo Vokietija. Rytuose yra tautų, kurios turi garbingas ir ilgametes tautines tradicijas, bet yra pavergtos. Jos ne tam išvadůotos iš vieno pavergėjo, kad vergautų kitam, kuris laužo iškilmingus įsipareigojimus.

Prisiminė kom. Kiniją, pasaulinį komunizmą, kuris tebegresia taikai. Reikia būti stipriam, norint įvykdyti "teisingą taiką, mažų ir didelių valstybių nepriklausomybę ir pagarbą atskiram žmogui". Bet Dulles pareiškė vilties, kad Ženevoje nusiginklavimas galimas.

Ligšiolinės kalbos rodo, kad toje konferencijoje pagrindinis klausimas gali būti

Europos kolektyvinis saugumas

— kokiom priemonėm išlaikyti pusiausvyrą tarp Sovietų Sąjungos bei jos satelitų ir Nato iš antrosios pusės. Ir viena ir antra pusė vengia pastatyti tokias kliūtis, kurios iš anksto sugriautų visą konferenciją.

Britų užsienių reikalų ministeris MacMillanas net nustebintas, kad Amerikos politikai galį būti "per švelnūs" derybose su Sovietais.

● **Anglijoje jūrininkų streikas** atšauktas. Jis truko tris savaites ir sukliudė transatlantinį susisiekimą iš Southampton ir Liverpolio uostų.

Kas tie lietuviškai rašą komunistai?

Senato vidaus saugumo komisijoje birželio 24 liudijo Mrs. Stella Andrassy, buvusi New Yorko civilinės apsaugos pareigūnė — ryšininkė spaudai ir radijo svetimom kalbom. Ji pasisakė esanti gimusi Švedijoje, ištekėjusi už vengro diplomato ir atvykusi į Ameriką 1948 ir jau po vienos savaitės paprašė Amerikos pilietybės.

Taigi ši liudininkė pasisakė buvusi nustebinta, kad daug svetimom kalbom leidžiamų laikraščių Amerikoje yra prokomunistiniai. Ji paskaitė eilę ištraukų iš tų laikraščių. Jose buvo siūloma priimti kom. Kiniją į Jungt. Tautas, Amerika kaltinama dėl dujų karo Korėjoje, aiškinama, kad Sovietų Sąjunga siekianti taikos, o Amerika esanti reakcijos ir karo šalininkų priekyje."

Liudininkės pateiktame sąraše buvo 857 periodiniai leidiniai irapie 200 kitų leidinių ne anglų kalbom. Jų bendras tiražas 137,000, o skaitytojų jie aptarnauja apie 1 mil.

Lietuviškų leidinių tame sąraše suminėti šie: Vilnis (Chicago), Laisvė (Richmond Hill, L. I.), Tiesa (Richmond Hill, L. I.), šviesa (Brooklyn).

DĖKOJA KUBOS ATSTOVUI UŽ JO KALBĄ J. TAUTOSE

Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga pasiuntė į San Francisco padėkos telegramas Kubos ambasadoriui Emilio Nunez Portuondo, kuris iškilmingame Jungtinių Tautų forume viešai ir dramatiškai pasmerkė Sovietų Sąjungą už Pabaltijo valstybių pavergimą ir Filipinų ambasadoriui Carlos Romulo, kuris drąsiai gynė ambasadoriaus teisę smerkti Sovietų Sąjungos žygius, kurie visai nesiderina su JT charta ir kada Sovietai nesivaržydami ir neteisingai užsipuola JAV ir kitus Vakarų pasaulio kraštus.

Šioje vietoje tenka pažymėti, kad abudu ambasadoriai yra nuoširdūs katalikai ir jau nuo seno Vid. Europos Krikščionių Demokratų S-gos draugai. Ambasadorius jau ne pirmu atveju užsistoja Jungtinėse Tautose pavergtuosius kraštus.

Minimą sąjunga, jau gerokai prieš San Francisco konferenciją išsiuntinėjo visoms JT delegacijoms rezoliuciją Jungtinių Tautų chartos peržiūrėjimo ir pataisymo klausimais, nurodydama konkrečiai, ko šiam reikšmingam dokumentui dar trūksta.

Padėką pasiuntė taip pat Altas, Laisvės Komitetas ir daug kt.

● **Kancl. Adenaueris prašo** parlamentą paremti jo pastangas sudaryti Vokietijos kariuomenės užuomazgą dar prieš Ženevos konferenciją — berit 6000 vyrų.

● **Vokietijos vyriausybė** pasiūlė parlamentui įstatymą, kad Vokietijos karys gali savo viršininko neklausyti, jeigu jis liepia vykdyti nusikaltimą.

● **Molotovo numatytas pasikalbėjimas** per televiziją buvo atšauktas, nes jis nesutiko atsakinėti į klausimus, jei jie nebus jam iš anksto įteikti.

● **Viena keleivė lėktuvu iš** Norvegijos į New Yorką pakeliui buvo iškelta New Foundlande Gander mieste ir pagimdė tris dukteris.

● **Austrijoje birželio 16 buvo** paskutinė diena, kada Amerikos kariai galėjo paduoti prašymus vesti austres. Nuo birželio 1 iki 16 tokių prašymų buvo paduota 216.

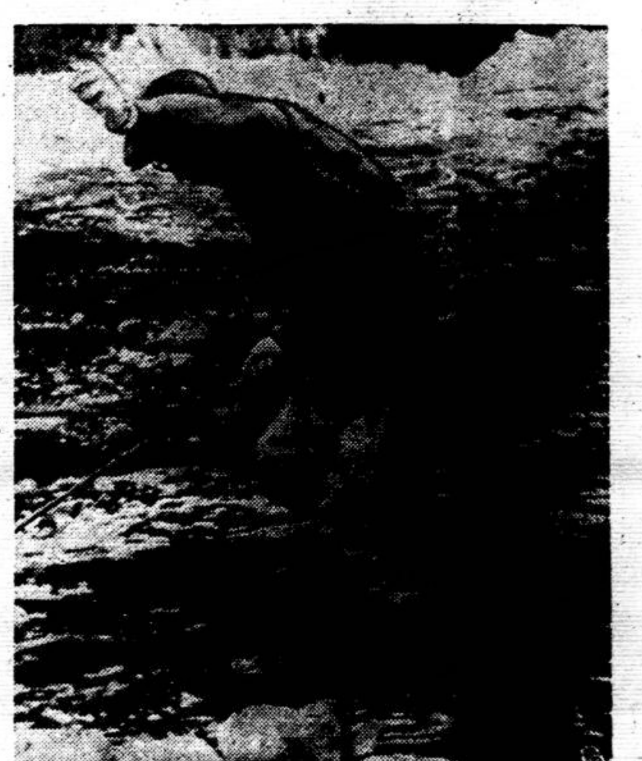

PREZ. EISENHOWERIS aistringas žvejotojas. Vos neįkrito Maine į Magalloway upę paskui žuvelės. Kad tik jis neįkristų į Ženevos ežerą, tiek pat aistringai žvejodamas "taikos" žuvį.

★

Neseniai britų ministeris Bacon Paryžiuje paklausė Prancūzijos min. pirm. Faure, kaip jis praleis savo atostogas. Pirmininkas liūdnai palingavo galva ir pasakė:"

"Man einasi kaip kitados min. pirmininkui Briandui, kuris Anglijos min. Lloyd Georgui pareiškė: — Dabar aš "esu ministeris pirmininkas ir negaliu meškerioti".

Mr. Bacon prieštaravo: girdi, galima būti min. pirmininku ir sykiu puikiu žuvautoju. Tada Faure atsakė:

"Anglijoje, gal būt, tai galima. O Prancūzijoje visos žuvys tam, kuris tampa ministeriu, stoja į opoziciją. Kokia prasmė tada meškerioti".

Kokios taktikos laikosi žuvys prez. Eisenhowerio atžvilgiu? Ar tik nesiima "subversyvinės akcijos", kaip tai matyti iš paveikslo?

GASTROLIERIUS SAN FRANCISCO OPEROJE

Rašo SALOMEJA NARKELIŪNAITĖ

Miesto publika, būriais apgulusi War Memorial pastato patalpas, kur išduodami bilietai įeiti į Operos rūmus. Ten Jungtinės Tautos "gastroliuoja". Didžiausia atrakcija—Molotovas.

Molotovas čia yra vienas iš keturių užsienių reikalų ministerių, kurie prieš dešimt metų tose pačiose pareigose dalyvavo JT įkūrime. Tada jį mačiusieji dabar sako, kad Molotovas yra gerokai sensterėjęs. Gi pirmą sykį jį matančiam jis daro visiško senio įspūdį.

PONAI, SPAUDOS ATSTOVAI, ATSIPRAŠOM.

Visai iš arti dabar jį teko pamatyti tik Mark Hopkins viešbutyje. Tenai buvo tik diplomatai. Spaudos niekas nekvietė, bet jos atstovai vistiek nuėjo, kad ir nekviesti, nors iš šalies pasižiūrėti. Besikalbant su durininku, kuris aiškinosi negalįs į vidų įleisti be kvietimo, kaip tik pasitaikė, kad atgriuvo Molotovas su kompanija. Bet viskas taip įvyko greitai, kad durininkas, kuris buvo specialiai miesto burmistro skirtas pareigūnas, vos spėjo šūktelti: "Welcome, Mr. Molotov", ir jau Molotovas su vertėju ir paskui jį sekančiais palydovais nunėrė į salę. Su manimi kartu buvusi Michigano spaudos atstovė Florence Jennisen, kuri anuo metu, kai karalienė Elėbieta lankėsi JT New Yorke, šūktelėjo karalienei "Hello", dabar apgailestavo, kad Molotovui nieko netarė. Bet neilgai tegalėjome mes tenai graužtis, kad Molotovui nieko nepasakyta, nes

mus tuojau iš tos vietos išprašė, kai pradėjo eiti sovietų enkavedistai ir amerikiečių slaptoji policija.

KO DAUGIAU: ATSTOVŲ AR AGENTŲ?

Molotovas ne taip kaip anuomet Višinskis. Ano taip būriu niekad lydėto neteko matyti. Jei eidavo, tai vienas ar du palydovai.

Molotovą su palyda, ir vėl visiškai iš arti, teko matyti ir didžiuliame priėmime, kuris JT diplomatam ir svečiam buvo miesto surengtas viename muziejuje — pilyje. Jis tenai atvyko jau gerokai pavėluotai ir buvo vos keliolika minučių. Tuo metu man su draugais teko girkšnoti šampaną (o jo buvo kaip vandens ir viskas nemokamai), kai staiga

pro mus pradėjo veržtis dviem eilėm gerai nupenėti vyrai.

Sutrukdyti šitokio sujudimo, ėmėme klausytis, kas čia būtų. Ir tuojau pasirodė Molotovas, savo delegato JT Sobolevo lydimas. O vienas vyrukas už Molotovo nugaros, kad jau spaudėsi, kad spaudėsi pro žmones, net iškaitęs. Jam vienas amerikonas korespondentas ir sako: "Prieteliau, ko taip spaudiesi? Vietos užteks". O anas ir sako: "Būk šaltas, jau dešimta diena aš taip spaudžiuosi. Aš maniau, kad pereitas karas jau buvo blogas..." ir nebaigęs sakinio, amerikietis saugumo tarnautojas nuplaukė paskui.

PONAI MINISTERIAI, LIPKIT LAUK

Molotovas su delegacija apsistojo labai jau ištaigingose patalpose, dvidešimt mylių nuo miesto centro. Hillsborough priemiestis laikomas turtuolių gyvenama vieta. Tame pat priemiestyje sovietai buvo apsistoję ir prieš ketverius metus, kai buvo atvažiavę taikos pasirašyti su Japonija.

Priešingai negu tada, kai delegacijai vadovavo Gromyko, **dabar sovietai nieko iš arti nesileidžia.**

Jų enkavedistų šefas amerikiečiam pasakė, kad bent šiuo metu, kol jie čia gyvena, jie tą vietą laiko rusų teritorija ir nenori, kad kas pašalinis čia maišytųsi. Todėl juos tenai nufotografuoti ar prieiti ir ką sužinoti yra labai sunku, bet amerikiečių korespondentai, persirengę darbininkais, įsitaisę stebėjimo punktus kaimynystėje vis tiek "medžioja"

Savo "Kremliuje" Molotovas jau yra surengęs visą eilę priėmimų užsienių delegatams. Bet ir čia susidaro sunkumų. Delegatus miestas vežioja dykai, bet tik šoferiai pasiekia miesto ribą, tai ir prašo išlipti savo ponus. Mat, pagal unijos sutvarkymą, jų draudimas galioja tik mieste. Todėl ponai ministeriai likusiai trylikos mylių kelionei turi samdytis taxi. Tuo, žinoma, jie nelabai patenkinti, bet kitos išeities nėra. Molotovas nesiunčia jiems savo juodų kadiliakų, kuriais jis važinėja.

SOVIETŲ MINISTERIS V. M. MOLOTOVAS iš San Francisco sėda į traukinį į New Yorką, o iš čia "Queen Elizabeth" išplaukė namo. Už jo G. Zarubinas, Sovietų atstovas JAV.

Austrija ir šoka ir verkia

Linksmai priimti ir gardžiai pavalgydinti, ne vien 27 Kremliaus patiekalais, bet ir Chruščiovo "kalbos perlais", austrai grįžo namo su tokia sutartimi, kaip rusai ilgėsi. Kaip ir kiekvienas didelis džiaugsmas, taip ir šis išspaudė... ašaras. Bet tos ašaros tebesilieja dvejopos: džiaugsmingos ir skausmingos, atseit, kas kur ligi šiol gyveno — sovietinėje ar amerikietinėje zonoje. Nagi, pasiklausykime, tik šį kartą nebe W. Kindermano, Austrijos kanclerio vertėjo, bet vieno lietuvio stebėtojo, kuris teikėsi apie tai Darbininką painformuoti.

★

AUSTRIJOJE KAM JUOKAI, O KAM AŠAROS

Austrijoje, belaukiant taikos sutarties įsigalėjimo, kai kas ašarą braukia, o kai kas laikosi indiferentiškai.

Sypsosi rusų okupuotos zonos — Žemutinės Austrijos ir Burgenlando gyventojai. Džiaugiasi ir į keturias dalis padalintos Vienos gyventojai, kur tačiau iki šiol dominavo rusai su savo rekvizicijomis, butų konfiskavimu ir kitokiomis sovietiškomis "gėrybėmis". Nuliūdę Salzburgo ir visos amerikiečių zonos gyventojai, indiferentiškai laikosi Styrija ir Karintija anglų zonoje bei Voralbergo ir Tyrolio prancūzų zona.

Šios nevienodos reakcijos motyvai yra labai paprasti ir aiškūs.

Kai anglai ir prancūzai negalėjo gyventi iš okupuotųjų malonės, jie viską turėjo savo kuprinėje. Šių zonų padėtis nepasikeis ir tada, kai įsigalės taikos sutartis. Tuo tarpu rusai ir amerikiečiai, kurių nuo 1945 m. gana didelis skaičius apsigyveno Austrijoje, šiandien pasitraukdami sukelia nevienodas reakcijas gyventojų tarpe. Kai rusai kaskart darėsi nepakančiamesni ir nepageidaujami, amerikiečiai davė autrams tiek naudos, kad jų pasitraukimas paliks didelę nieku neužpildomą tuštumą.

Vieši ir slapti areštai, deportacijos, rekvizicijos, butų konfiskavimai, nuolatiniai varžymai, pasikėsinimas į visokias laisves, kontrabanda ir slaptos prekybos konkurencija, dažni kruvini incidentai tarp karėivių ir gyventojų — štai rusų okupantų dovanos austrams. Milžiniški pastatai, pagyvėjimas pramonės ir prekybos, įliejimas dolerių į krašto ūkį, pakėlimas bendrojo gerbūvio — tokios yra, trumpai suminėjus, amerikiečių dovanos.

Tačiau ir gražusis amerikoniškasis medalis turi savo antrąją pusę. Ją matė ir mato dešimtys tūkstančių gyventojų, kurie gyvena Salzburgo apylinkės barakuose, nes jie neišsigali mokėti už butus tokių nuomų, kokias moka amerikiečiai; pagaliau ir surasti butą yra nemaža problema, kai visur pilna amerikiečių. Tai jaučia ir visi tie, kurie, negalėdami prisimušti iki amerikiečių ir gauti pas juos gerai apmokamą darbą ar tarnybą, yra priversti skursti, uždirbdami mažiau negu reikalinga pabrangusio gyvenimo reikalams. Bet tokių skaičius nėra didelis ir jų balsą visuomet nuslopindavo privilegijuotųjų džiūgavimai.

AUSTRAI NAMIE (3)

KAS VAIKŠTO NOSĮ NULEIDĘS?

Tie, kurie mokėjo išnaudoti okupaciją ir iš jos pasidaryti gerą pelno šaltinį, suprantama, kad šiandien vaikščioja nosis nuleidę. Pirmiausia Salzburgas, garsiųjų muzikos festivalių miestas, šiandien galima pavadinti **"raudų miestu"**. Čia yra amerikiečių okupacinės ir karinės valdžios centras, čia sukoncentruota kelios dešimtys juodų ir baltų amerikiečių kareivių, čia iki šiol kareivinės ir kiti kariški pastatai dygo kaip grybai po lietaus, čia kavinės ir naktiniai lokalai augo kaip ant mielių, kur ramaus provincijos miesto gyvenimas išaugo iki sostinės prabangos ir ritmo, kur praturtėjimo miražas suviliojo visus ir kur

kiekvienas ėmė žiūrėti į Salzburgą, kaip į aukso kasyklas.

Toms kasykloms užsidarius, ne vienas turės pasukti kitu gyvenimo keliu ir ieškoti kito darbo, jei nebus prisiplėšęs ir susitaupęs tiek, kad jo gyvenimas būtų pakankamai aprūpintas.

SUŽADĖTINĖS BE JAUNIKIŲ

Bet labiausiai, turbūt, ašaras lieja tai apie penki tūkstančiai moterų. Tokį skaičių "Ami - Braeute" paduoda policijos sąrašai. Visos tos "sužadėtinės" liks vienos ir iš nerūpestingos prabangos turės nukristi į patį juodžiausią skurdą. Nedaugelis jų jau pajėgs pradėti normalų gyvenimą, imtis garbingo darbo ar susirasti austrą vyrą. Daugelis jų, iki šiol negalvojusios apie vedybas, dabar ėmė versti "sužadėtinius" skubiai įteikti karinei vyresnybei prašymus leisti vesti.

Pasidarė tikra vedybų epidemija.

Tačiau sunku tikėtis, kad karinė amerikiečių vadovybė, kuri per 10 metų taip šykščiai tokius leidimus išdavinėjo, dabar imtų ir taip gausiai juos suteiktų paskutinę valandą. Tos, kurių "sužadėtiniai" tikisi būti perkelti į Bavariją, šoko rūpintis leidimais ir pačioms persikelti tenai. Bet vokiečiai pasirodė labai nemandagūs ir nekavalieriški gražiosios lyties atžvilgiu: trumpai, drūtai — atsisakė tokioms leisti įvažiuoti į Vokietiją. Vargu taip pat, ar visos ras atviras tėvų duris, kurias paliko lengvesnio ir laisvesnio gyvenimo suviliotos. Kitu atveju kur jos dings? Liks tame pačiame Salzburge, kur miestui bus nauja, sunkiai sprendžiama socialinė problema.

PERSODINTI SALIŪNAI NEPRIGIJO

Ašarą braukia ir dieninių bei naktinių pasilinksminimo vietų, vadinamų "Espressos" laikytojai, kurie įvedė naują stilių ir madą į tradicinį Austrijos gyvenimą. Čia galima atsisėsti ant aukštų krėslų arba patogiai susmukti saloniniuose foteliuose. Šios rūšies užeiginių austrai vengė, bet juose knibždėte knibždėjo amerikiečiai su savo "sužadėtinėmis". Austras yra įpratęs užeiti į senąsias kavines, kur, patogiai atsisėdus prie užtiesto staliuko ir užsisakius kavos puodelį, galima išsėdėti ištisas valandas, kol perskaitysi visus tos dienos ten gulinčius laikraščius, kurių tačiau nėra "Espressos" užeigінėse. Beveik visi šitie moderniški saliūnai, kurie čiulpė iš amerikiečių dolerius ir krovė į savo kišenes, dabar turės užsidaryti.

Verkšlena taip pat ir tie butų nuomotojai, kurie iš tolo neprisileisdavo nuomininko, jei jis nebuvo amerikietis. Iš austrų nedaugelis buvo tokių, kurie buvo pasiryžę mokėti tokią nuomą, kokią moka amerikietis, tegul ir paprasčiausias juodas ar baltas kareivis (Amerikoje paprastas darbininkas, o čia ponas). Amerikiečiai,

(Nukelta į 3 pusl.)

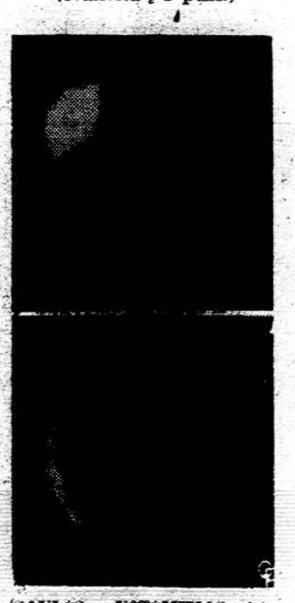

SAULĖS UŽTĖMIMAS pietų Azijoje. Toks pilnas saulės užtėmimas buvo tik prieš 1250 m.

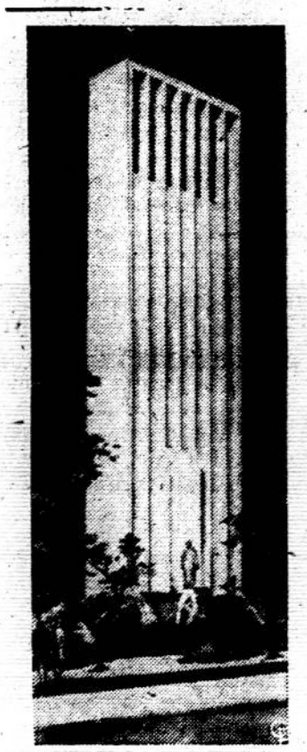

PAMINKLAS sen. R. Taftui Washingtone.

● **Prancūzijoje vienoje katedroje viršum aukų dėžutės buvo skelbimas: "Gerbiamas vagie, nelaužyk aukų dėžės. Nesikesink į vargšam skirtus pinigus, nes jeigu sugaus, turėsi didelių nemalonumų. Be to, dėžė tuštinama kiekvieną dieną. Dėl to nedaug pelnysi, ir tikrai neapsimoka virsti vagim. Prieš išeidamas iš bažnyčios, pasimelski, kad Viešpats atleistų tau bloga mintį. Ir neužmirški įmesti į dėžutę mažą auką".**

PRIRĖMĖ DĖL VORKUTOS

Birželio pradžioje vakarų Vokietijos žurnalistai lankėsi Maskvoje. Jiem buvo parodyta "pataisos kolonija" netoli Maskvos. Ta proga Sovietų vidaus reikalų ministerijos (MVD) pareigūnas žurnalistam paaiškino, kad Vorkutoje "beveik jau nėra jokių kalinių."

Tokio sovietinio melo negalėjo nutylėti vokiečių gydytojas Joseph Scholmer, kuris pats buvo Vorkutoje ir grįžęs iš ten parašė knygą "Mirusieji grįžta". Jis dabar paskelbė dėl ano sovietinio melo savo pareiškimą, kas iš tikrųjų Vorkutoje yra.

★

Vorkutoje yra apie 30 stovyklų politiniam kaliniam. Juose yra daugiau kaip 100.000 žmonių, nuteisti daugiausia po 25 metus ir dirba kasyklose. Kasdieninis darbas — 10—12 valandų. Žmogui išlaikyti skiriama apie 0,80 DM. Daugelis kalinių neturi teisės laiškų rašyti. Tai yra "tylos" lageris.

Moterys dirba plytų dirbtuvėse barbariškose sąlygose. Temperatūra iki 60 laipsnių šalčio ir nežmoniškos sąlygos per keleris metus suardo sveikatą. Daugelis žūsta nuo hipertonijos ar džiovos.

"Laisvieji" Vorkutos gyventojai, vadinas, tie, kurie gyvena ne lageriuose, yra arba buvę kaliniai, arba deportuotieji, kuriem baigėsi lagerio skirtas laikas, bet kuriem neleidžia iš Vorkutos išvykti ir jie priversti arktikos srityse gyventi.

Scholmeris sako, kad Sovietų MVD pareigūnas pamiršo pasakyti, jog iš Vorkutos 1950 išvežtieji vokiečių kariai lig šiol daugumas tebelaikomi Rusijoje; taip pat nutylėjo, kad Vorkutoje eilei vokiečių karių belaisvių vidaus reikalų ministerijos sprendimu buvo atimtas belaisvio titulas.

Vorkuta, sako Scholmeris, yra tik kelios valandos oro kelio nuo Maskvos. Tarp Maskvos ir Vorkutos palaikomas nuolatinis oro susisiekimas. Kodėl gi sovietai vietoj ciniško tvirtinimo, kad Vorkutoje beveik nebėra kalinių, neleidžia vokiečių žurnalistam patiem tas Vorkutos stovyklas aplankyti?

Reakcinė spauda Lietuvoje negali nuslopinti vilties

SPAUDA

Šiuo tarpu dėmesį atkreipiame į Lietuvoje leidžiamą ir lietuviškai rašytą sovietinę spaudą...

Skleidi Lietuvos kom. partijos organą **"Tiesą"**, ir jame kaip su kūju muša šiuo metu į kukurūzų sėjimą, į sėjos vykdymą apskritai. Nustembi, kad "teisė į poilsį" ten jau nebeminima. Kalbama tik, kad kolchozininkas turi daugiau dirbti. Jei normaliuose žemės ūkio kraštuose darbai eina dienom, tai komunistų oficiozas 1955 Nr, 105 pirmame puslapyje įsako:

"Vykdyti sėjos darbą dieną ir naktį... Uždavinys yra pasiekti, kad sėjos darbai kiekviename kolūkyje vyktų dieną ir naktį. Dieną reikia sėti, o naktį — arti ir tuošti sėjai dirvas. Visi traktoriai, kaip taisyklė, turi dirbti dviem pamainom. Kolūkių valdybos privalo kuo našiausiai panaudoti arklius, organizuoti darbą taip, kad arkliai pakaitomis būtų panaudoti taip pat ištisą parą".

Tokia baudžiava žemės ūkyje pasaulinėj nebuvo žinoma.

Sovietinė spauda paminėjo Dionizo Poškos sukaktį ir pasakojo, kaip Poška demaskavo feodalizmą, kuriame ponai — dvarininkai išnaudojo darbo žmogų — mužikėlį. Tikrai, Poška rašė, kaip mužikėlis turi anksti keltis — "vos aušra švint, vištos praded karkti". Bet sovietinė spauda padėtį dabartiniuose Lietuvos kolchozuose parodo žiauresnę nei anais Poškos feodalizmo laikais.

Antai, Vilniuje leidžiamas **Švyturys**, "dvisavaitinis politinis - visuomeninis ir literatūrinis iliustruotas žurnalas", 1955 Nr. 8 (152) yra paskelbęs K. Maruko pasakojimą "Lietus". Jame seka, kaip kolchozas vakare gavo telefonogramą iš MTS, kad visi kolchozininkai būtų pavaryti tai pačiai nakčiai rugių vežti. Ir nors žmonės per dieną jau buvo nusidirbę, turėjo plušti ir per naktį. Po nakties darbo "prašvito. Oras buvo tvankus ir tirštas. Žmonėm čiurkšlėmis tekėjo prakaitas".

Taigi kolchozinė sistema žmogaus išnaudojimu pralenkė feodalinę. Feodalinėj reikėjo, anot Poškos, keltis ir į darbą stoti vos aušrai pradėjus švisti, o kolchozinėje sistemoje ir per visą mielą naktelę.

O kai sovietinė spauda suminėni Poškos aprašytą kontrastą tarp pono ir mužiko, pono, kurs "turi daug aukso ant rankų, ant pirštų", ir mužiko, kurs, sakos, "be skatiko gyvenu ir mirštu," tai taip ir stoja prieš akis dabartinis kolchozininkas, o iš kitos pusės partijos bosas Chruščiovas, kuri nusigėrusį pas draugą Tito reikėjo jau į automobilį kelte įkelti...

Tik Poška turėjo drąsos pasmerkti feodalų išdykavimą, pareikšti užuojautą mužikui, dėl to jis skiriamas prie pažangiųjų rašytojų. O nei minėtas Marukas, nei kiti sovietinės sistemos autoriai nedrįsta kolchozinio išnaudojimo pasmerkti. Ta prasme jie yra reakcijos, vergijos, darbo žmogaus išnaudojimo atstovai ir garbintojai.

★

Tačiau ir tos kolchozinės reakcinės spaudos atsiliepimai kai kada skaitytoją Lietuvoje gali veikti teigiamai, žadinti tikėtis laisvės. Štai tame pat **Švyturyje** paminėjus vokiečių rašytojo Friedricho Schillerio sukaktis, sakoma:

"Humanistinės Šilerio kūrybos idėjos, jo kūrybiniame palikime skambantis

aistringas raginimas siekti laisvės ir gėrio, ypač aktualus yra šiandien, kada tamsiosios reakcijos ir imperializmo jėgos kėsinasi ištisas tautas pavergti savo smurtui ir išnaudojimui. Tačiau pasaulio tautos sugebės pažaboti tamsiąsias reakcijos jėgas, o reikalui esant, ir suduoti joms triuškinantį smūgį".

Skaitytojui Lietuvoje nereikia net prisiminti Kubos atstovo Jungtinėse Tautose kalbos, kad vienintelis imperialistas, kuris naujai pavergė Europoje 98 milijonus žmonių, tėra Sovietų Sąjunga. Jis ir be to savo kailiu žino, kad didesnio imperialisto pasaulyje ir reakcinio darbo žmogaus išnaudotojo nėra, bet sovietinė spauda drąsina, kad ir jam bus suduotas triuškinantis smūgis...

Which wedding gift grows more valuable each year?

SOMEBODY thoughtful remembered them with a Savings Bond—a wonderfully welcome gift for any bride and groom. For security is just as important as the china and furniture and silver they need to start their life together.

And Savings Bonds represent security that *grows*. Interest is compounded semiannually—and it's a liberal 3% interest if Bonds are held to maturity. With an earning power that goes on for a full 19 years and 8 months, that can mean $1.80 return for every $1.00 originally paid.

Why not drop into your bank today and order a Bond for the bridal couple closest to you. For their future—and for your own—there's no finer investment you can make.

Suggestion for June bridegrooms:

One of the easiest and surest ways to provide financial security for your new family is through the convenient Payroll Savings Plan. This Plan does your saving *for* you—and invests that saving in interest-earning Bonds. Sign up for it now at the pay office where you work. Just tell the people there how much you want to save, (it can be as little as a couple of dollars a payday) and they'll put that amount aside for you each payday. When enough accumulates, they'll buy and turn over to you a Series E Bond. As the Bonds pile up and add their interest to the total, just watch that nest egg grow!

Want your interest paid as current income? Invest in 3% Series H.

United States Government Series H Bonds are new current income Bonds in denominations of $500 to $10,000. Redeemable at par after 6 months and on one month's written notice. Mature in 9 years, 8 months and pay an average of 3% per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. United State Series H Bonds may be purchased through any bank. Annual limit: $20,000.

SAFE AS AMERICA — U.S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ŠVENTO PRANCIŠKAUS SESERŲ RĖMĖJAI
MALONIAI KVIEČIA VISUS PITTSBURGHO IR APYLINKĖS LIETUVIUS DALYVAUTI

METINIAME PIKNIKE

LIEPOS 4 DIENĄ

Vienuolyno Sode, Hamilton Road

POBŪVIS PRASIDĖS ŠV. MIŠIOMIS 12 VAL PER PIETUS
SVEČIAI TURĖS PROGOS PAMATYTI NAUJUS VIENUOLYNO PASTATUS

KVIEČIAME!

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

— By —

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko **Redakcinė Komisija.** Vyr. red. **S. Sužiedėlis**

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Čia yra kovos laukas

Praėjo jau ir liūdnųjų birželio dienų minėjimai. Daug kur jie buvo gerai surengti, drauge su latviais ir estais, pakviečiant kalbėtojais amerikiečius, priimant protesto rezoliucijas. Dalyvių ne visur buvo pakankamai arba ne tiek, kiek galėjo būti. Kai susilaikoma atvykti į kitus kuriuos minėjimus, galima dar viena ar kita priežastimi teisintis. Susilaikymas nuo viešo protesto dėl lietuvių tautos žudymo nė vieno lietuvio nekomunisto nepateisina. Čia yra kovos laukas, kuriame gali ir privalo dalyvauti visi.

★

Visi šiemet buvo prašomi deportacijų minėjimus sutelkti į vieną dieną — birželio 19 — ir tą dieną nedaryti jokių pasilinksminimų bei piknikų. Tačiau piknikų sezonas ir noras savo reikalam sutelkti kiek pinigo pasirodė stipresnis už tą prašymą. Jis ne visų išgirstas. O prisiminame, buvo ginčas dėl Vasario 16 minėjimo — šokti tą dieną ar ne? Kas buvo ir už šokius, nurodinėjo, jog viena diena metuose, birželio mėnesyje, turėtų būti liūdesio ir protesto diena. Pamiršta ir tai. Nevisur lietuviai galėjo ir sutilpti į vieną bendrą minėjimą. Kai kam net ir lietuvių tautos tragedija nekliudo parodyti, kad "jis ne su visais".

★

Liūdnųjų birželio dienų minėjimas nėra toks kaip kiti, apie kuriuos jau sakoma, kad jų per gausu. Jei kiti minėjimai mus nukelia į praeitį, — ir gerai, kad ją prisimename, — tai sovietinis genocidas nėra jokia praeitis. Prieš 14 metų, birželio dienomis, lietuvių tautos žudymas tebuvo pradėtas masiniais išvežimais. Kai bolševikai vėl grįžo, tremimai buvo pakartoti dar didesniu mastu ir tebevykdomi ligi šiol. Tai, rodos, nė aiškinti nebereikia, o reikia protestuoti visais galimais ir prieinamais būdais. Dėl to, kas nesijungia į šią akciją, išjungia save iš kovos už Lietuvos laisvę.

★

Tuo tarpu plačiausiai mums prieinamas vienas tos kovos ginklas — tai kelti protesto balsą, kur ir kada tik galime. Jis nelieka nebylus. Tai aiškiai galime suprasti iš valstybės sekretoriaus pavaduotojo pareiškimo, apie kurį buvo rašyta praėjusiame Darbininko numeryje. Jis pareiškė, kad "tremtiniai — emigrantai yra aktyvi antikomunistinė jėga" ir dėl to bolševikai pradėjo net akciją "juos kviesti namo". Sovietai to žingsnio nesiimtų, jei bėgliai ramiai sau tūnotų patogaus ir laisvo gyvenimo salygose. Jie gi pasidaro basliai akyje, kai šaukia. Čia jie yra talkininkai ir tų valstybių, kuriom nepakeliui su tautų žudymu.

Nors liūdnosios birželio dienos jau praėjo, neturi praeiti nuolatinis mūsų priminimas, kad už geležinės sienos žmonės šaukiasi vaduojami iš žudikų nagų. Kiekvieno mūsų dalyvavimas protesto pareiškimuose yra svarbus ir reikalingas.

Gimtoji kalba pradinėse mokyklose

Baigėsi bėdos mokiniam — jie paleisti atostogų. Bet nesibaigė jos mokytojam. Atostogų metu jie dažnai sėda į mokinių suolus ir patys virsta mokiniais.

Tokis likimas ištinka ir seseles lietuves, kurios parapijinėse mokyklose moko vaikučius lietuviškai. Jos nori savo lietuviškas žinias gilinti vasaros kursuose, kuriuos rengia Lietuvaičių Seserų Institutas, Amerikoje susikūręs prieš porą metų.

Kai buvo paklausta apie tuos kursus sesuo Imelda, kuriai tenka šiemet tais vasariniais kursais rūpintis, tai ji tiesiais žodžiais atsakė:

Jei pačios lietuviškos dvasios nefursime, negalėsime jos įkvėpti kitiem. O kad jos turėtum, reikia pirma ją pažinti. Tam ir kursai seselėm mokytojom...

Pirmieji kursai įvyko pas Nekalto Prasidėjimo seseris, Putnam, Conn. Antriejį rengiami Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyne, Brocktone, Mass.

Ką ir kaip ten dirbsite?

Tarsimės ir mokysimės... Mokyklų vizitatorės ir mokytojos aptars praktikos sukeltas mokymo problemas, o lituanistinėm žiniom pagilinti kviečiami ekspertai... Šiemet bus kursuose svarstoma bendra tema:

Lituanistika Amerikos lietuvių pradinių mokyklų aukštesniuose skyriuose...

Jau sutiko žiniom pasidalinti kursuose istorikas Simas Sužiedėlis; istorikas Antanas Kučas šiemet užimtas vasarą savo universitete Scrantone, bet tikimės, kad ir jis suras mums kokią dieną; sutiko kalbininkas Antanas Salys, taip pat Marija Gimbutienė, Veronika Kulbokienė, Magdalena Avietėnaitė, Antanina Sužiedėlienė, Izidorius Vasyliūnas ir kt.

Buvo prisiminta, kaip tos seselės svarstė lietuviško mokymo dalykus Kultūros Instituto posėdyje; su kokiu užsidegimu, patriotizmu ir pedagoginiu kruopštumu tuos klausimus ėmė į širdį seselės lietuvaitės, jau čia gimusios ir Lietuvos niekad nemačiusios. Tad dabar buvo pagundytas jų lojalumas amerikiniam auklėjimui —

ar jos taip rūpestingai mokydamos ir mokydamosi lietuviškai neprasilenkia su Amerikos interesais?

Atsakymui buvo gauta angliška brošiūra su pabraukimais.

★

Brošiūra pavadinta "Bulletin", leidžiama "National Catholic Educational Association", 1955 m. gegužės nr., kuris kaip tik skirtas "svetimom kalbom elementarinėse klasėse".

Joje sesuo Mary Gregory, O. P. dėsto naujausias amerikiečių pažiūras į svetimosios kalbos mokymą Amerikoje. Girdi, buv. Amerikos švietimo komisionierius dr. Earl James McGrath 1953 išdėstė ir aukštojoj bei svetimų kalbų specialistai jam

pritarė, kad svetimos kalbos mokymas pradinėje mokykloje būtų laikomas vienu iš svarbiųjų dalykų.

Amerikos vyriausybės įvairios žinybos (valst. departamentas, kariuomenė, FBI) parodė didelio intereso, kad būtų mokoma svetimų kalbų. Anot pulkininko W. R. Middleton, — fizinės kovos yra tik viena karo dalis; jo laimėjimą atbaigs ideologinė pergalė; jei fizinės kovos ginklai yra kulkosvydžiai, tankai, lėktuvai, tai ideologinės kovos ginklas yra pažinimas tautų, jų papročių, jų vertybių ir jų kalbų... Dėl to taip skatinamas svetimųjų kalbų mokymas.

Yra bendras įsitikinimas, — sako sesuo Mary Gregory, — kad antros kalbos mokymas turi prasidėti anksti, jau pradinėje mokykloje, prieš dešimtus, o mažiausiai prieš keturioliktus metus. Ir 1954 Amerikoje jau mokėsi visu 100% daugiau svetimosios kalbos kaip vieneriais metais anksčiau.

Autorė pastebi, kad "tirpinimo katilas" veikia dabar daug smarkiau, kada yra visuotinė galimybė ir prievolė lankyti vaikam mokyklas. Ir tas įsiliejimas į mokyklos pagrindinę kalbą ir

ja viena tenkinimasis gresia praraja tarp vienos kartos ir kitos, tarp tėvų ir vaikų.

Bet vaikam tėvai reikalingi. Konfliktą tarp jų verta kiek tik galima švelninti, palaikant mokykloje ir tą antrą kalbą, kuria jis rastų susipratimą su savo tėvais.

Religijos statistika rodanti taip pat, kad kalbiniai skirtumai iš dalies yra kalti dėl tikėjimo praradimo tarp imigrantų.

Katalikai mokytojai dabar turi ypatingą atsakomybę, kada tiek daug vaikų ateina į mokyklą iš tremtinių, imigrantų darbininkų, portorikiečių namų...

★

Užskleidi brošiūrą su viena gera išvada: amerikiečiai supranta, ir mes lygiai suprantam, kad

noras lietuviškai vaikus mokyti nėra tik lietuvio nacionalinis užsispyrimas; ne, tai yra ir Amerikos interesas, nes ji gauna lygiai, nuosekliai išaugintą žmogų, o ne laužytą ir perpus nulaužtą...

AUSTRIJA IR ŠOKA IR VERKIA

(Atkelta iš 2 ps.)

užėmę tokius butus, kurie jiems paprastai nėra reikalingi, nebent laikui su "suždėtine" praleisti, nesiderėdami sumokėdavo po 6.000 šilingų mėnesiui už paprasčiausią kambarėlį. Iš to ir naudojosi daugelis butų nuomuotojų. **Nevienas jų, tikėdamas, kad tokie aukso laikai tęsis amžinai, šoko pirktis brangias nuosavybes, žinoma, išsimokėjimui. Jie dabar dreba dėl nerūpestingo finansuotojo — amerikiečio išvykimo, kuris paliks juos skolose paskendusius.**

Nuliūdę vaikščioja ir tie darbininkai, kurie lengvai gavo darbo prie amerikoniškųjų statybų, bei įvairūs amerikoniškosios administracijos tarnautojai, kurių yra tūkstančiai ir kurie praras darbą ar tarnybą. Visa tai sudarys Austrijos valdžiai naujų rūpesčių — kaip patenkinti ir aprūpinti tuos netikėtai atsiradusius **bedarbius. Krašto ūkis šiuos pasikeitimus turės stipriai pajusti. Vien tik Salzburgo, turinčio 100.000 gyventojų be priemiesčių, biudžetas nustos apie 100.000.000 šilingų į metus. Suprantama, kad tą dieną, kai įsigalės taikos sutartis, Salzburge mažiausia plevėsuos džiaugsmo vėliavų.**

ČIA... DŽIAUGSMO AŠAROS

Badenas, kur yra sovietų okupacinės valdžios centras, tikisi, kad rusams pasitraukus, vėl bus galima atidaryti maudyklių sezoną, kuris 2000 metų istorijoje niekad nebuvo taip apleistas, kaip per šiuos paskutinius metus. Rusai turės palikti maudyklių pastatus, kurhauzą ir viešbučius. Bus galima atremontuoti apleistus pastatus be baimės, kad juos vieną gražią dieną konfiskuos rusai. O Wiener Neustadt, kur taip pat yra žymus rusų centras, bus galima atidaryti karo mokykla naujosios Austrijos kariuomenės karininkams parengti.

Pagaliau "dulcis Vindobona" — saldžioji Viena atgaus tūkstančius pastatų: mokyklų, kareivinių, viešųjų ir privačių pastatų, didžiulę ligonnę, du tūkstančius butų ir tris ištaigingiausius viešbučius: Bristol, Imperial ir Grand Hotel. Tikimasi, kad Vieną vėl užplauks turistai, kurie iki šiol vs prisibijojo rusų. **Taigi suprantama, kad ir Viena šypsosi, laukdama, kada neprašyti svečiai išsidangins galutinai.**

Kan. J. Končius aplankė sargybų kuopų vyrus

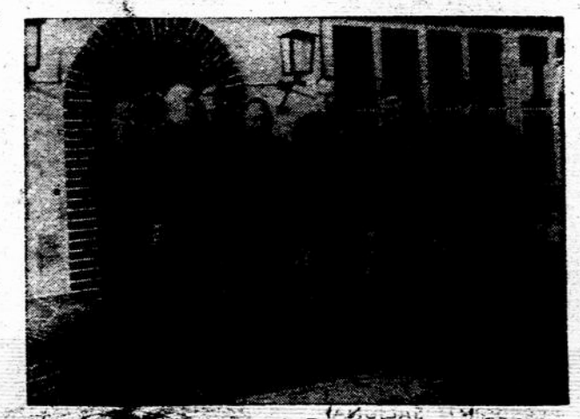

KAN. J. KONČIUS ir kun. A. Bernatonis pas sargybų kuopų vyrus.

Balfo pirmininkas kan. J. Končius, išvykęs Europon šalpos ir emigracijos reikalais, jau aplankė Angliją, Austriją, Prancūziją ir Šveicariją; dabar yra Vokietijoje, kur susipažįsta su lietuvių tremtinių padėtimi ir aiškinasi galimybes išemigruoti į Ameriką.

Neseniai jis aplankė lietuvius vyrus, kurie tebetarnauja JAV sargybų kuopose. Tokių vyrų yra 810 ir daugumas jų norėtų ir galėtų atvykti į Ameriką. Tačiau jiems visiems reikalingos darbo ir buto garantijos. Jie labai prašo Amerikos lietuvių padėti jiems šiame reikale.

Iš tikrųjų, tai yra ir mūsų pareiga. Po 5—7 metų nemažai tų lietuvių, kurie anksčiau buvo aprūpinti darbo bei buto garantijom ir galėjo Amerikon atvykti, dabar yra pakankamai gerai arba ir labai gerai įsikūrę. Teisingumas ir artimo meilė reikalautų už tai atsilyginti kitiems, kurie tebevargsta Vokietijoje arba kituose kraštuose.

Platų sąrašą asmenų, kurie galėtų į Ameriką įvažiuoti, bet neturi, kas juos atkviestų, galima rasti vietos Balfo skyriuose arba Balfo centre. Prašome užeiti ir pasiteirauti. Laiko liko nedaug, iki Refugee Relief Act 1953 galios. Nedelskime nė vienos dienos!

★

Birželio 7—8 Freiburge, Vokietijoj, įvyko Amerikos didžiųjų šalpos organizacijų konferencija. Joje dalyvavo katalikų bei protestantų centrinių organizacijų ir vokiečių valdžios atstovai. Balfui atstovavo ir jo reikalus gynė kan. J. B. Končius ir Balfo Igaliotinis Vokietijoje Iz. Rugienius.

Aptarta daugybė klausimų, susijusių su pabėgėlių šelpimu Vak. Vokietijoje. Svarbiausi nutarimai buvo šie:

1. Iš JAV įvežamos gėrybės turi būti leidžiamos be muito.

2. Jų išvežiojimas iš uosto, nors ir į didesnius centrus, atliekamas Vokietijos valdžios lėšomis.

3. JAV šalpos organizacijų automobiliai ir šių organizacijų tarnautojų asmeniški daiktai nemuituojami.

4. Kiekvienai JAV šalpos organizacijai Vokietijos valdžia vienam automobiliui kurą parduoda be muito.

CIPAS

GIOVANNI GUARESCHI

Don Kamiliaus autorius, Giovanni Guareschi, praeito karo metu sėdėdamas vokiečių kacete, rašinėjo savo atsiminimus ir tai, kas į galvą ateidavo. Čia duodamas vienas jo rašytų trupinėlis apie likimo draugą — nepažįstamo kūdikio fotografiją.

★

Pažinau vieną belaisvį, kuris buvo toks mažytis, kad tilpdavo miegoti skardinėj dėžutėj, iš kurios belaisviai valgydavo. Ne tik joje išsitiesdavo visu ilgiu, bet dar atlikdavo ir ug vietos, nes jisai tebuvo tik 12 centimetrų ilgio vyras.

Tada aš buvau laikomas vienoje Lenkijos stovykloje. Tai nustačiau paprastai ir aiškiai — iš duonos. Čia duodama duona buvo apvalios formos, o Vokietijoj — keturkampė. Dėl šios skirtingos duonos reikia dėkoti Apvaizdai. Kitaip jokiu būdu negalėtum susigaudyti, kur esi. Visi lageriai yra vienoki — plikas žemės kampelis, melancholijos skraiste pridengtas.

Dienos nieku nesiskyrė viena nuo kitos. Atrodė, kad visų esam užmiršti ir nieko naujo negali įvykti. Bet vieną vasario rytą įvyko — mirtis mus prisiminė. Tada aš pajutau užkritus už nugaros fotofrafiją vaiko, netekusio tėvo. Ją radau lagery ir paslėpiau slapčiausioj vietoj — už nugaros. Jos antrojoj pusėj paišeliu buvo parašyta man nežinoma pavardė. Pasiteiravęs suradau jos savininko baraką, bet ten nuėjęs sužinojau, kad jis esąs ligonių palatoj. Man teliko tik laukti jo išeinant, bet jis iš ten neišėjo, o jį nešte išnešė.

Tai buvo atvirutės dydžio dviejų metų vaikučio fotografija. Garbanuotos galvutės vaikutis šypsodamasis sėdėjo savo vežimėly. Vargšė fotografija! Dabar ji jau buvo netekusi tėvo. Aš ją įsūnijau ir pasikabinau ties savo guoliu. Prieš migdamas ir vos tik nubudęs, žiūrėdavau į fotografiją ir man rodėsi, kad vaikutis visada nusišypsodavo.

Vieną rytą, man nubudus, niekas nenusišypsojo. Iš visų pusių apžiūrėjau fotografiją, permečiau akim prieš šviesą, apčiupinėjau pirštais — vaikučio kaip nėr, taip nėr. Vežimėlis tebebuvo, bet tuščias.

Ištiesęs ranką, ėmiau graibalioti po guoliu susistūmusius skudurus. Kažką užčiuopiau ir net, regis, sukrutėjo. Dvylikos centimetrų ilgio vaikutis gulėjo senų vilnonių marškinių siūlėj. Tai buvo jis iš fotografijos išbėgęs vaikutis.

Išplėšiau nedidelį seno švarko pamušalo gabalą, juo iškloj au dėželės dugną ir tyliai tyliai ant jo paguldžiau savo vaikutį. Jis nepabudo ir ramiai miegojo. Jo kvėpavimas buvo lengvutis, lyg gėlės šešėlis. Aš į jį težiūrėjau viena akim ir dar ta primerkta, nes bijojau, kad mano žvilgsnio svoris nebūtų persunkus tam gležnam kūneliui.

Dvylikos centimetrų vaikutį, toks mažyti, o jau esi belaisvis, tartum būtum didelis vyras. Kodėl išlipai iš savo vežimėlio? Kas tave sugundė palikti savo popierinį pasaulį? Ko ieškai šiam šaltam liūdesy?

* * *

Ten už vielų tvoros, už paskutinio stovyklos kampo, ant apaugusios kreivais medžiais kalvos, kurią mums pasiekti draudžiama, pajuodę kryželiai rikiuojasi virš bendrų laidojimo duobių. Tai yra bendri miegamieji mirusiųjų žmonių. Kiek į dešinę, tarp kalvos ir vielų, reta tvora atskirtas nedidelis plotelis. Tai specialiai parengta vieta mums. Gyvieji visi kare yra lygūs. Pavyzdžiui, lotynų intelektualas traktuojamas kaip ir mongolų skerdžius, bet kai miršta, tai būtinai atsiranda reikalas daryti skirtumą. Kitaip galėtų civilizacija prarasti savo šlovę arba žemėje naujai pražydę kryžiai imtų kalbėdamiesi klausti:

— Koks čia mišinys?

Karo neapykantos uždegti žmonės norėtų, kad žmonės visad gyventų pasidalinę, net ir mirę. Čia rusai, ten vokiečiai, anglai, italai, prancūzai... Norėtų, kad mirusieji būtų vienas kitam priešu, kaip kad buvo gyvi. Bet mirties pasaulyje nėra tvorų.

Ilgomis naktimis, kai vėjas nešluoja bekraščių Lenkijos lygumų, vyras prie vyro — tūkstantis, du, dešimt — slankioja kreivais medžiais apaugusioj kalvoj, prašliaužia vienas pro kitą neužkliūdami, pralenda per juodus medžių kamienus ir palinkusius kryžius. Tai buvusių žmonių prisiminimų šešėliai, tai mirusiųjų naktinis pasivaikščiojimas ir pašnekesys.

Tam aptvertam plote stovi nedidelis kryželis, kuriame įrašytas vardas ir kelių skaitlinių numeris. Šešėliai pamažu leidžiasi pakalnėn ir visi išsirikiuoja prie retos tvoros, paskui kažkokiu nutilusio aido atgarsiu ima šaukti "italianski, italianski!"

Iš po vienintelio kryželio keliasi šešėlis ir jiem atsiliepia! "Italianski! Brot"

Visi šešėliai tiesia savo kaulėtas rankas ir duoda duonos su druska. Jis dėkoja ir teisinasi neturįs kuo jiem atsilyginti, nes buvęs paimtas taip, kaip dabar stovi. Šešėliai šypsodamiesi purto galvomis. Jie nieko nenori, jiems nieko nereikia.

Visi pajuto, kad kažkas atšlama iš toliau. Jį gerai pažįsta. Dar neseniai jis stovėjo sargybos bokšte kietai sugniaužęs kulkosvydį ir naktimis badė vielų tvoras, kad niekas nedrįstų veržtis į laisvę. Tada visi jo bijojo, bet dabar ne, nors čia sustoję draudžiamoj zonoj. Vieną rytą jis išlipo iš bokšto labai sušalęs. Buvo paguldytas ligonių palatoj ir iš jos nesikėlė. Dabar ir jis yra šešėlis. Nors palaidotas atskirai miesto kapinyne, bet kasnakt ateina persimesti keliais žodeliais. Jie kalbasi įvairiom kalbom, puikiai susikalba ir vis randa nenuvalkiotų temų.

— Mano namelis stovėjo prie pat didelių stepių, o atrodė lyg būtų prie žalių marių kranto..., — kalbėjo barzdotas mužikas.

— Aš kas sekmadienį vykdavau į Prater. Iš ten matydavau kaip ant delno padėtą Vieną, — gyrėsi neseniai sargybą ėjęs šešėlis.

Italo šešėlis šnibždėjo:

— Mano vaikutis jau dviejų metų. Norėčiau jum parodyti jo paskutinę fotografiją, bet pamečiau. Kai mane nešė į palatą, ji iškrito iš kišenės ir dingo. Kaip gaila. Kad matytumėt, kokia puiki fotografija! Jis sėdi savo vežimėly ir šypsosi man, visiem...

* * *

Vaikutis miegojo toj mano paklotoj dėželėj, o aš į ji žiūrėjau linguodamas galvą.

— Ko ieškai, šioje ledinėj niūrumoj? Tavosios akytės negali matyti šešėlių, gyvenančių lagerių nakties dykynėse. Tu grįžk atgal į savo balkšvą popierinį pasaulį!

Bet jis neklausė mano patarimo ir liko su manim, pasidarė manosios belaisvio dienų pilies vaiduokliu.

Aš tuomet gyvenau pilyje be stogo ir be įprastų bokštų Buvo sustatytos dvi išklypusios lovos, viena ant kitos, ir laikomos keturių baslių. Aš miegodavau apačioje, o viršuje kitas numeris. Gindamasis nuo vėjo, tarp tų baslių buvau ištempęs seno čiužinio skarmalus. Bent tiek buvo naudos, kad mane negalėjo taip aiškiai kiti matyti, o aš stebėdavau viską, lyg per retą šydą. Visi daiktai ir žmonės atrodydavo kitaip, gražiau, lyg sapne.

Tačiau buvo pavojus, kad man nesant namie vaikutis neišsoktų pro retas uždangas ir nenupultų žemėn. O taip pat aš norėjau, kad niekas mano tvarinio nepamatytų. Aišku? Žmonės linkę blogai manyti ir dar blogiau šnekėti. Tuoj imtų malti: "Numeris

(nukelta į 4 ps.)

KŪRYBOS PRIEDAS

Knygų lentyna - neįprastas baldas

Kadaise Kaune, viename Naujosios Romuvos sušauktam lietuviškos kultūros kongrese, prof. V. Mykolaitis, kalbėdamas apie lietuvių literatūrą, pastebėjo, kad lietuvis inteligentas dar nepriprato prie tokio baldo, kaip knygų spinta. Ano meto šviesuoliai rūpinosi kuo greičiau įsikurti. Savas namelis su gražiais baldais buvo tasai idealas, kuris liudijo apie jų išsilavinimą, dvasinę kultūrą. Knyga tokiuose namuose buvo tik atsitiktinis svečias. Ir juo daugiau pinigų kur telkės, juo tampriau užsidarė durys lietuviškai knygai.

Skundėsi ano meto knygų leidyklos, kad tiražas toks mažas. Kuntaplis, satyros laikraštis, buvo įsidėjęs net karikatūrą, kaip atrodo inteligento biblioteka: mažoje lentynoje įmesta kelios knygos, viena jų — kaip lošti bridžą, kita — sveikatos patarimai, trečia — seksualinis klausimas.

Iš pirmaeilės visuomenės tik retas kuris išdrįso turėti knygų spintą ir ten sutelkti keletą šimtų lietuviškų knygų šalia savo tiesioginės specialybės. Nebuvo paveldėtos tradicijos domėtis sava kultūra, literatūra. Tai vis svetimų mokyklų ir kultūrų palikimas.

Kaip liudija ano meto "Literatūros Naujienos,"

knyga daugiausia plito mokytojų tarpe, ypač kaime.

Mokytojai nors ir buvo kukliausiai atlyginami, tačiau jautė knygos alkį daugiausia ir skaitė ir domėjosi lituanistika.

Šalia jų rikiavosi — gimnazistai. Ypač pastaraisiais metais per lietuvių kalbos mokytojus, per literatų būrelius knyga buvo itin išpopuliarėjusi. Vyresnių klasių mokiniai jau sugebėjo perskaityti kiekvieną literatūrinę naujieną, diskutuoti, gyvai reaguoti. Jau jie rašė ir darbelius literatūriném temom. Pavartykime tik anų metų "Ateitį". Jau rasime pačių moksleivių pasisakymus apie naujausius poezijos ar beletristikos veikalus. Šioji karta, išėjusi į šviesuolius, jau gal būtų išpildžiusi Mykolaičio svajonę plačiu mastu — savo butuose šalia didžiųjų bufetų būtų turėjusi lentynas su lietuviškomis knygomis.

Okupacijų ir karų metai sudavė smūgį visom materialinėm vertybėm: žuvo bankuose sąskaitos, daug kam sugriuvo namai. Tada iškyla knygos alkis.

Knyga atėjo kaip ginklas prieš visa tai, kas svetima.

Ji turėjo uždengti lyg skydu namų duris, kad neplūstų okupacinė dvasia. Anksčiau primirštas Maironis tuomet leidžiamas tūkstantiniais tiražais. Jo "Pavasario balsai" pateko ne į spintą, bet ant stalo kaip būtinybė.

Vertybių nuvertinimas ėjo dar toliau, kai dalis mūsų tautos atsidūrė tremtyje. Benamiai ir pritrūkę duonos, jie pajuto kaip tik savos lietuviškos knygos alkį. Ja, kaip ir visa lietuviška spauda, gaivinosi. Bet ar ilgam?

Štai jie persikėlė į Ameriką. Suprantama, po tokios tremtinio kelionės, visi panoro pastoviau įsikurti, apsirengti. Taip visa aistra pasinešta į turtėjimą, įsikūrimą.

Laikinai švystelėjęs lietuviškos knygos alkis vėl užgeso.

Padėtis susidaro visai panaši kaip Lietuvoje. Tie, kurie geriausiai įsikūrė, rodo mažiausį dėmesį savai knygai. Pasižiūrėkime patekę į svečius, ar rasime kur knygų lentynėlę. O jei ir pamatysime, pastudijuokime bent nugarėles, kokios ten knygos. Dalis bus atsivežta iš tremties, o kiek įsigyta naujų veikalų?

Knygos uolus pirkėjas ir dabar pasiliko buvęs mokytojas.

Jau jis buvo įpratęs gyventi su knyga. Jam namai be knygų atrodo lyg smuklė, ir jis turi būtinai įsitaisyti knygų spintelę ir ten pamažu rikiuoti perskaitytas knygas.

Kaip su jaunimu? Čia rasime tik labai retus asmenis, kurie skaito ir vieną kitą nu-

(Nukelta į 5 psl.)

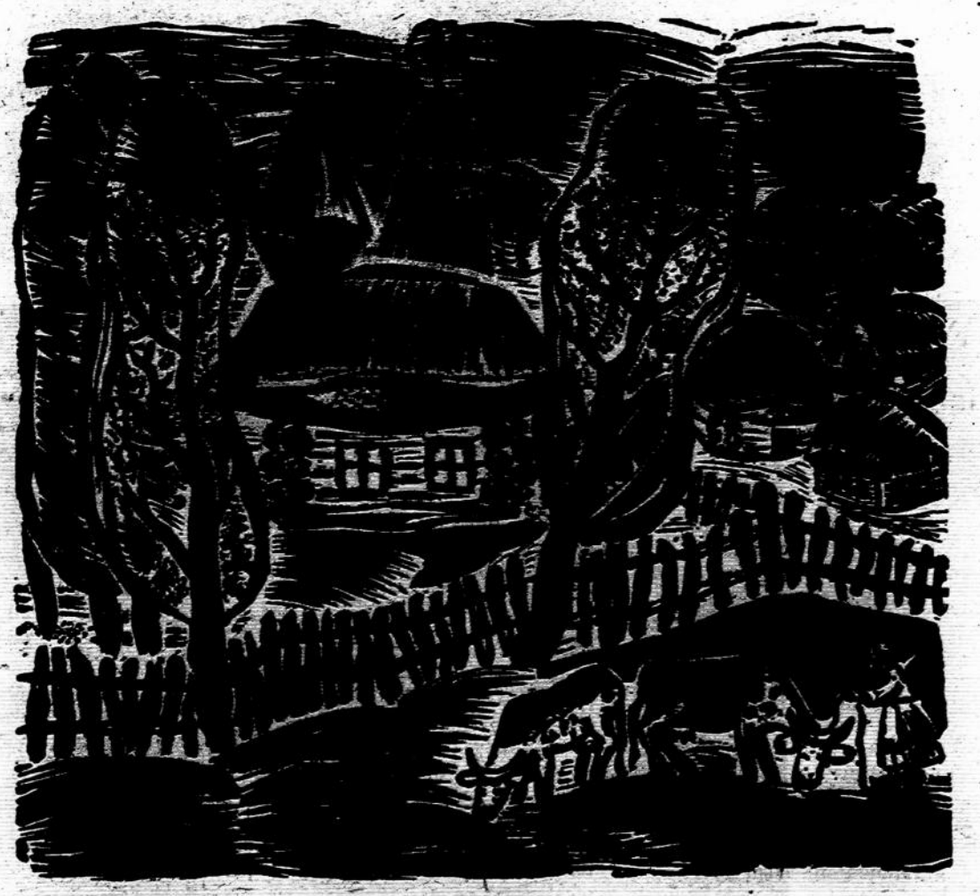

GANYKLOSE

Paulius Augius

"Liuosoji Valanda" po daugel metų

Kadaise Vilniuje ėjęs Lietuvos Aidas nuo 1917 metų vidurio pradėjo leisti mėnesinį priedą — "Liuosoji valanda." Tais metais pasirodė tik 3 numeriai. 1918 m. kovo nr. 3(6) papuolė į mūsų redakciją. Švariai ir gerai išsilaikęs, lyg būtų vakar spausdintas. Datuotas 1918 m. kovo mėn. 26 d. Redaktorium - leidėju pasirašęs A. Smetona.

Ir kaip įdomu perversti tuos keturis puslapius, įdomu pažvelgti į tuos senus laikus, kai ką tik buvo paskelbta nepriklausomybė. Numeryje atspausdinti tik du straipsniai, abu M. Biržiškos parašyti, abu istoriniai: pirmas — Lietuvių mokykla ligi XVIII a. pabaigos; ir antras — Kalvarijos "studentų" gegužinės prieš 100 metų. Gale dar pridėta patarlių iš Daukanto rinkinėlio. Spausdinama Fausto Kiršos eilės — Heinės motyvai ir Saulutės kalba, Putino eilėraštis— Tėvų šalis ir Vl. Syrokomlios — Dalia, versta Mato Gojelio.

Putino eilėraštis taip tinka dabarties nuotaikom. Tuomet jis buvo Stockholme ir ilgėjosi Tėvų šalies. Su tuo pačiu ilgesiu, kuriuo ir mes dabar gyvenam, jis kalba apie namus ir pranašauja grįžimą, kur žemė atgaivins, suteiks galią. Šį eilėraštį, rašytą 1917 m. lapkričio 29, persispausdiname ištisai.

Numeryje įdėtos 6 nuotraukos: Vilniaus lietuvių gimnazija, mokytojų seminarija, dviklasė mokykla, Kūdikėlio Jėzaus prieglaudos dvi nuotraukos — batsiuvių dirbtuvė ir mergaičių rankų darbo mokykla; paskutiniame puslapyje — vyrų katalikų švento Mykolo draugijos valdyba. Visos nuotraukos darytos A. Jurašaitytės.

Vaizduose matome ano meto veikėjus: M. Biržišką, vysk. M. Reinį, kun. T. Brazį, A. Smetoną, A. Stulginskį, kun. K. Čibirą, E. Vileišienę, M. Bagdoną, A. Gylį, J. Talmantą ir kitus. O mokinių daugybė! Visi jie veržėsi į mokslus, visi jie po karo suvargę, suskurdę, ypač tai matyti prieglaudos vaizduose. Tačiau jie turi kažkokią romantišką nuotaiką, veiduose spindi idealizmas, kuriuo gyveno ano meto moksleiviai.

Pačią vinjetę "Liuosoji valanda", atrodo, piešė dail. A. Žmuidzinavičius, padėti A. Ž. inicialai. Viduryje nupiešta du jaunuoliai skaito laikraštį, aplink juos tekanti saulė, kuri simbolizavo anuometinį tautinį atgimimą.

Numeris atrodo gana kukliai. Kai palygini jį su dabartimi, pajunti, kaip toli esame pažengę. Jau esame ir kalbą išgryninę, jau nebėra "Liuososios" valandos, jau yra tik laisva valanda. Ir toji vinjetė atrodo tokia skurdi, tokia gremėzdiška. Taip pasipuošti dabar nedrįstų nei vienas laikraštis.

Pati medžiaga — tik istorinė. Visai nėra kultūrinio gyvenimo atspindžių, nėra naujų pavardžių, autorių. O nūnai mūsų laikraščių priedai griebia platų gyvenimą, sutraukę daugel bendradarbių iškelia begalės aktualijų, duoda visokiausios naujos kūrybos, vertimų.

Taip daugelyje vietų esame juos pralenkę, kitaip ir būti negalėjo. Bet vieno tikrai nebeturime — to idealizmo, meilės savai kultūrai. Ji tąsyk buvo tokia patraukli, kad ir po tiek metų išsiliko gyva.

Putinas

TĖVŲ ŠALIS

(Treimtinio ilgesys)

Už jūrų — marių, už mėlynųjų,
Už kalnų, klonių, miškų juodųjų,
Pro nykią tamsią ir rūstų vėją,
Kur sniego puokščių gėlynus sėja, —
Kaip skambų, tyrą gegužio rytą
Žiedais rasotais apsčiai kaišytą, —
Dūma giliąja, jausmu gyvuoju,
Tave svajoju, Tave dainuoju,
Tolima, brangi Tėvų šalie!

Skaudžiai be vilties, kurčiai be aido
Mus piktos audros verpetuos svaido.
Pailso jėgos, sumišo mintys,
Ir ėmė brolis brolio baugintis.
Tik Tu, brangioji, lig šiol vienodai
Tą patį kelią iš tolo rodai;
Per kraujo puotą, rausvai gaisruotą,
Žiedais lelijų apvainikuota
Spindi aukštybėj Tėvų šalie!

Spindėk, skaisčioji, skausmų auginta, —
Jau lauktas rytas pro dūmus švinta.
Ir mes, klajūnai, su ryto giesme
Svetur sukeltus skausmus išliesme —
Ir grįšim, grįšim stipni, išbalę,
Būčiuosim žemę, gaivinsim galią.
Tik kolei staugia audringi vėjai,
Spindėk aukštybėj, kaip man spindėjai,
Tolima, brangi Tėvų šalie!

Stockholmas, 1917 m. lapkričio 29 d.

MAŽI IPROČIAI DIDELIŲ VYRŲ GYVENIME

Kadaise Kantas tvirtino, kad žmogaus veikimas ir pažinimas yra galimas tik tose ribose, kurias nustato mūsų pojūčiai. Jie vieni padeda mums iš nežinios išplėšti kai kuriuos dalykus ir paskelbti pasauliui. Gal todėl mes taip dažnai girdime: "Aš galiu dirbti, jei ... "Vieni, jei saulė šviečia, kiti, jei išgeria vyno, treti lovoje gulėdami ir t. t.

Yra žinoma, kad Markas Twainas labiausiai mėgdavo rašyti gulėdamas lovoj. Keista, kad Twainas, tas pasaulio klajūnas, laikraštininkas, čiužinį padėjo į savo kūrybos pagrindus.

Dostojevskis galėjęs dirbti tik tada, kai užviešpataudavo nakties ramybė; šviesa ant jo stalo šviesdavo taip pat labai silpnai. Gal būt, tai buvo anos baisiosios nakties palikimas, nakties, kurią jis aprašo savo "Memuaruose iš numirėlių namo".

Balzacą versdavo dirbti skolos ir pinigų trūkumas. Bet rašyti jis galėjęs tik tada, kai jis apsirengdavęs vienuolio apdaru ir išgerdavęs puoduką stiprios kavos. Prieš mirtį jis prisipažino; "Aš mirštu nuo tų 50.000 kavos puodukų, kuriais aš gyvenau". Be to, jis turėjo tokį žiedą su antspaudu, kuriame buvo įvairiausių paslaptingų ženklų. Prie šios brangenybės jis buvo prietaringai prisirišęs, ir nei teismo antstoliai negalėjo atimti už skolas.

Georgas Clemenceau, Versalio taikos sutarties autorius, dirbdavo labai impulsyviai. Kad nuo darbo nereiktų atsitraukti, jis turėjo pasagos pavidalo stalą, kuris buvo pakankamai didelis, kad ant jo galėtų sutilpti visas jo darbui reikalinga medžiaga, kurią jis nepasikėlęs galėdavo pasiekti.

Bismarkas mėgdavo dirbti kambaryje, kuriame netoliese knarkė ištikimas šuo; kojas jis paprastai likeldavo aukštai ir dirbdavo pusiau gulėdamas. Tokiam dideliam vyrui sėdėti nebuvo lengva.

Garsioji radiumo išradėja Curie, kuri buvo kilusi iš labai skurdžios aplinkos ir begyvendama susilaukė net dviejų Nobelio premijų, niekuomet nepasitenkindavo labai sunkiais ir dažnai iki vidurnakčio užtrunkančiais darbais laboratorijose. Nors pinigų jai jau nebetrūko, ji visuomet pati skalbdavo savo ir savo vaikų skalbinius. Paprastai ji sakydavo, kad niekas kitas taip nemoka išskalbti; iš tikrųjų, ji tai darydavo iš įpratimo.

Volteris diktuodavo visur, kur tik jis eidavo arba stovėdavo. Vos pratrynęs akis, dar lipdamas iš lovos ir besirenkdamas, jau pradėdavo švaistytis savo idėjomis, kurių didelį sarkazmą jautė visi. Nenuostabu, kad jis mirdamas paliko dešimtis tūkstančių laiškų.

Cecilis Rhodes, britų Pietų Afrikos organizatorius, žmogus, kuris iškėlė anglų galybės liniją nuo Kairo iki Kapštato, prieš save visuomet turėdavo Napoleono paveikslą ir erelį. Tai buvo du galybės simboliai, kurie paskatindavo jį kurti.

Nėra, tur būt, nė vieno Enrico Caruso paveikslo, kuriame jis būtų pavaizduotas be cigaretės ar cigaro. Tuo metu, kai jis traukdavo gražiausias melodijas, stačiai perduodavo pačią melodijų sielą publikai, užkulisyje paprastai būdavo paruošta cigaretė, kurią prižiūrėdavo gaisrininkai ...

O kas nežino, kokios įtakos turėdavo pūvančių obuolių kvapas Schillerio kūrybai. Be jų Schilleris negalėdavęs dirbti ... K.

CIPAS

(atkelta iš 3 psl.)

toks ir toks, gyvendamas vienas kaip pirštas, susilaukė vaiko ..."

Susmegiau keturius šakalius į mažą lentelę, nuo šakalio ligi šakalio ištempiau siūlą vieną, du, šešis, dešimt kartų ir įrengiau mažą, bet tikrą savo kūdikiui lagerį. Juk ir jis turėjo teisę būti belaisviu, kaip ją turėjome mes didieji. Juk ir jis, dvylikos centimetrų vyras, nebuvo padaręs nieko blogo, kaip nesam padarę mes.

Visą mažąjį lagerį pritaisiau prie guolio galvugalio ir skurly praplėšiau nedidelę skylę į pietų pusę, kad įsai, mano internuotasis, galėtų naudotis saule, jei ji kada pasirodo, kaip ir mes visi.

Jam daviau ir tinkamą vardą, mažą kaip jis pats —Cipas, nes buvęs jo tėvas vadinosi Ciprijonas. Cipas stūmė savo dienas uždarytas lagery, kartais žaidė su mano meilsva sagtim. Aš tvarkingai jam atiduodavau kasdienę maisto porciją: gramą margarino, du gramus marmelado, tris gramus juodos duonos ir į delną įsprausdavau dar penkis žirnius.

Kartą jis pirštu parodė į mano belaisvio prisiūtą skiautę su numeriu. Užsigeidė tokios ir jis. Tuo atžvilgiu jis buvo teisus, ir aš jam įtaisiau tą ženklą su metrikulės numeriu — 0001. Vėliau užsigeidė medinių kurpių poros, kaip kad aš turėjau. Teko ir tas išpiauti iš senos skiedros. Kai Cipas lakstydavo savo lagery, rodos tenai būtų trandis ir savo "tik tik tik" kaltųsi kelią į laisvę.

Retkarčiais pristatydavau jam ir dovanų — ketvirtį saldainio, šokolado trupučį arba kondensuoto pieno lašą bei kitokių reikmenų, išskiriant visa tai, kas galėtų padėti iš lagerio pasprukti. O tokiais dalykais būdavo laikomi rūkalai, degtukai, betkokie įrankiai.

— Vieną, — pirštuku rodė į padangėj pakibusią žvaigždelę. — Tik vieną norėčiau ir aš turėti, — verkdamas prašė.

Padirbdinau mažytę žvaigždę, iš vatos mažus debesėlius. Cipas ilgas naktis praleisdavo į mudviejų dangų bežiūrėdamas. Vėliau jis užsigeidė ežero. Suradau lagerio kampe pelkę ir per ją savo kurpėje plukdžiau Cipą į antrąjį jos kraštą. Dar vėliau panoro turėti trimitą, bet to negalėjau padirbti. Už tai dukart per dieną jam trimituodavau patikrinimui žolės lapu. Jis atskubėdavo galvotrūkščiais į lagerio vidurį ir stovėdavo išsitempęs, kaip matydavo mus darant. Aš jį tikrindavau. Jis niekad tikrinimo neapleido nei pavėlavo.

* * *

Vieną šaltą kovo dieną vakariniam patikrinimui Cipas neprisistatė. Mums jau buvo įsakyta pasiruošti į kitą lagerį. Aš truputėlį buvau susirūpinęs dėl tų prakeiktų smulkių apžiūrinėjimų. Mane slėgė mintis, kaip ir kur galėčiau paslėpti Cipą. Jei tikrintojai rastų, jį galėtų atimti arba, geriausiu atveju, uždėtų tą įkyrėjusį "geprueft", o su tokiu ženklu mano vaikutis niekur negalėtų pasirodyti?

Už valandos turėjom išvykti. Buvau nusprendęs Cipą apgyvendinti po kepurės pamušalu. Man nuėjus jam apie tai pranešti, jo jau savo lagery neradau. Viename kampe tvora buvo praplėšta. Aišku, Cipas buvo pabėgęs.

Jo visur ieškojau, šaukiau, net trimitavau lapu, bet kapų tyla. Užmetęs akį ant sienos pastebėjau, kad nėra nė jo buvusios fotografijos su vežimėliu. Vadinasi, veltui jo ieškočiau.

Tą dieną vėjai dūko mūsų lagery ir viską nešėsi su savim. Į saulės pusę uždanga mano guolio buvo dingusi. Gal vėjai paviliojo tą seną skarmalą su prie jo buvusia fotografija? Galėjo taip būti. Bet Cipas? Argi jis eitų su vėjais? Ne! Jis buvo pabėgęs.

Bėgiojau po lagerį jo ieškodamas. Pasiekiau tą vietą, kur už vielų tvoros kyšojo palinkęs ant kapo medinis kryžius. Ant to apleisto kapo balkšvavo kažkoks popiergalis — sėdinčio savo vežimėly vaikučio fotografija.

Cipas jau rado, ko jis buvo atėjęs ieškoti šioj šaltoj gludumoj. Dabar jis vėl gyveno savo balto popierio pasaulyje.

Aš išvykau. Cipas pasiliko su savo tėvu.

Pažinau vieną belaisvį. Jis buvo mažytis, mažytis. Jo vardas Cipas, belaisvio numeris— 0001, lageris — jo tėvo kapas.

Išvertė M. Š.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Kun. V. Mincevičius, Elta-Press** redaktorius Italijoje, yra susitaręs su prof. dr. G. Necchi tinkamai paminėti Donelaitį italų spaudoje. Šiam reikalui kun. V. Mincevičius dabar renka medžiagą.

● **Australijoje įvykęs lietuvių** katalikų suvažiavimas konstatavo, kad abu lietuviškieji laikraščiai, leidžiami Australijoje, nepatenkina katalikų reikalų. Australijos Liet. Katalikų Federacijos valdyba nutarė organizuoti naują katalikišką laikraštį. Paruošiamieji darbai jau pradėti.

● **Liet. Žurnalistų Sąjunga** išleido 14 psl. brošiūrėlę anglų kalba, pavadintą — Are You For Freedom? Brošiūra taikoma laisvojo pasaulio žurnalistams, laikraštininkams, leidėjams, politikams, rašytojams. Joje primenama dabartinė spaudos padėtis Lietuvoje ir prašoma, kad įtakingi pasaulio laisvos spaudos atstovai prisimintų ir Lietuvą. Pradžioje įdėtas Liet. Žurnalistų Sąjungos atsišaukimas su valdybos parašais: pasirašė pirm. V. Rastenis, vicepirm. T. T. Žiūraitis, vicepirm. D. Penikas, sekretorė — S. Narkeliūnaitė, ižd. Pr. Naujokaitis.

● **Petronėlės Orintaitės** romanas "Paslėptoji žaizda" jau atspausdinta. Antrą laidą išleido Nemuno knygynas.

● **Ben. Babrauskas, Lietuvos** Rašytojų Draugijos pirmininkas, parašė išsamų straipsnį apie naująją lietuvių literatūrą Oklahomos universiteto leidžiamame žurnale "Books Abroad".

Saliamonas Antanaitis, Vasario 16 gimnazijos mokytojas, išleido knygą — Archimedas— didysis graikų mokslininkas. Knyga buvo parengta Lietuvoje ir atspausdinta 1944 m. Tų metų vasarą ji turėjo eiti į knygynus platinimui, bet kaip tik tuo laiku atėjo antroji bolševikų okupacija. Dabar knygą antrą laidą atspaudė ir išleido lietuviai saleziečiai Castelnuovo Don Boscko Italijoje. Knyga gausiai iliustruota piešiniais ir paveikslais, 183 psl., įrišta į kietus viršelius.

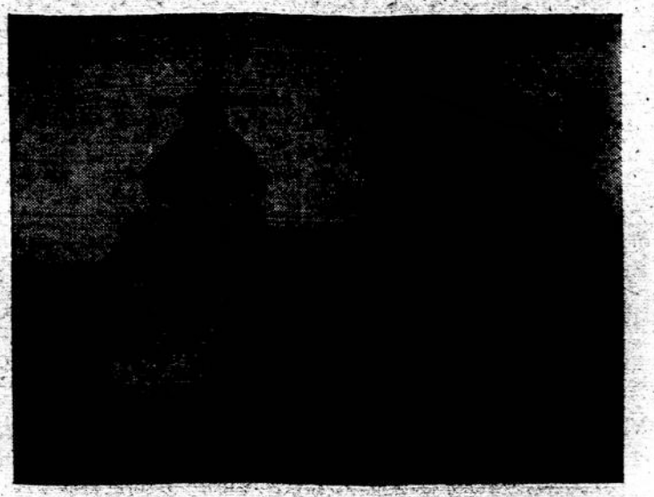

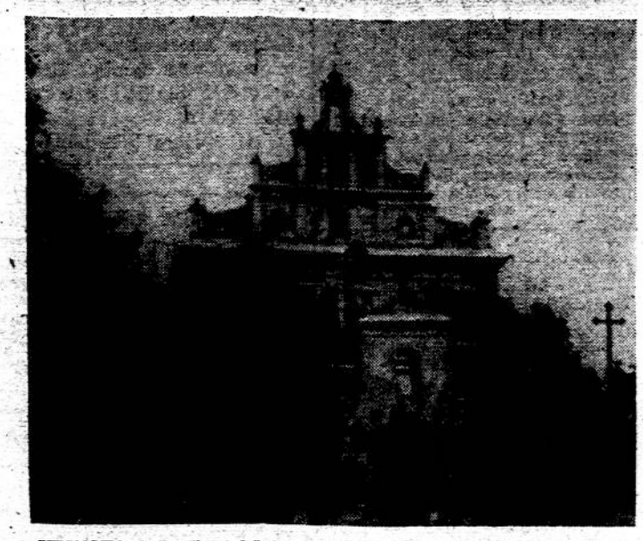

KRUONIO bažnyčia (viršuje), Švenč. Marijos, parapija įsteigta karaliaus Kazimiero Jogailaičio 1472, nauja bažnyčia statyta 1764. MERKINĖS bažnyčia (apačioje), Švenč. Marijos Dangun Ėmimo, statyta 1418 Jogailos, atnaujinta 1648 karaliaus Vladislovo Vazos.

Nuo ruso engėjo čia broliai kentėjo

Kokią kultūrą Rusijos carai buvo atnešę į Lietuvą (2)

ŽIEŽMARIAI

1863 m. Oginskio dvare rusai užgrobė senelių ir invalidų prieglaudą, kurioje apgyvendino savo kazokus.

MERKINĖ

Mykolo Kazimiero Paco 1676 m. buvo įkurtas jėzuitų vienuolynas ir prie jo kolegija. Vėliau ją valdė domininkonai. Rusai tą vienuolyną ir kolegiją uždarė.

KRUONIS

Bažnyčią pastatė kunig. Teodoras Oginskis 1600 m. Rusai, okupavę Lietuvą, bažnyčią atėmė iš katalikų ir pavertė ją cerkve. Bažnyčios rūsyje Oginskių šeimos karstai tebebuvo iki šios bolševikų okupacijos.

GELVONIAI

Gelvonių bažnyčią pastatė 1700 m. vienuoliai pranciškonai - konventualai. Vienuolynas valdė ir didelius apylinkių plotus. Rusai atėmė visus vienuolyno turtus. Vienuolyno pastatuose apgyvendino savo paliegusius karius. Kada 1897 m. kilo gaisras, susirinkę apylinkių gyventojai gaisro negesino, o tik juokėsi, nes nekentė užgrobikų ruskių.

ZARASAI

Čia vienuolyną buvo įsteigę vienuoliai "kanauninkai nuo pakūtos". Po 1861 m. sukilimo rusai vienuolyną panaikino, o vienuolius iškraustė į Suvalkus. 1862 m. rusai ištremė į Sibirą ir Zarasų kleboną kun. Skorubskį. Likę Zarasuose visiški šeimininkai, pasistatė tada ir savo cerkvę.

ANTALIEPTĖ

Didelį vienuolyną čia pastatė basieji karmelitai 1730 m. Bet 1831 rusai vienuolyną uždarė, o 19 a. viduryje visą atidavė stačiatikių vienuoliams. Tik 1918 m. kun. St. Stakelės rūpesčiu vienuolynas vėl buvo atkurtas ir pavestas šv. Jėzaus Širdies seserims—vienuolėms.

PANEVĖŽYS

Čia buvo įsikūrę vienuoliai piorai. Iš akmenų jie pastatė didelį keturkampį vienuolyną ir bažnyčią. 18 a. įkūrė dviklasę mokyklą. Kada pastatė didelius dviejų aukštų rūmus mokyklai (apie 1755 m.), buvo įkūrę juose kolegiją. Jos rektorium buvo kun. Valerijonas Jasinskis.

1893 m. birželio mėn. 23 d. rusai uždarė vienuolyną ir gimnaziją panaikino. Vienuolyno bažnyčią jie supravoslavino, o buvusios gimnazijos rūmuose įkūrė rusų mokytojų seminariją. Tik atgavus Lietuvai nepriklausomybę, bažnyčia atiteko moksleiviams ir kariuomenei, o seminarijos rūmai — nuo 1919 m. lietuvių mokytojų seminarijai.

TROŠKŪNAI

Vienuolyną įkūrė ir bažnyčią pastatė 1698 m. vienuoliai bernardinai, dvarininko Sakalausko padedami. 1807 m. jie pastatė dviejų aukštų mūrinius rūmus, kur įsteigė gimnaziją. 1864 m. lapkričio 11 d. Muravjovo įsakymu rusai uždarė vienuolyną ir gimnaziją.

Tokio pat likimo susilaukė ir kaimyninis Surdegio vienuolynas; jo vienuolyno rūmus, bažnyčią ir turtus užėmė stačiatikės vienuolės.

LINKUVA

1635 m. vysk. Tiškevičiaus rūpesčiu buvo pastatytas vienuolynas, kurį rusai 1861 m. uždarė.

TELŠIAI

1793 m. vienuoliai bernardinai Telšiuose įsteigė trijų klasių mokyklą. 1795—1798 jie pastatė mokyklai namus ir įkūrė juose 6 klasių gimnaziją.

1831 m. rusai tą gimnaziją uždarė ir surusino. 1863 sušaudė kun. Izidorių Noreiką ir kun. Ant. Gargasą. Sušaudytųjų kunigų kapų vietą kazokai sutrypė arkliais, kad niekas nerastų nei jų kapų. Tik 1928 m. telšiečiai surado sušaudytųjų kunigų palaikus ir perkėlė juos į katedros šventorių.

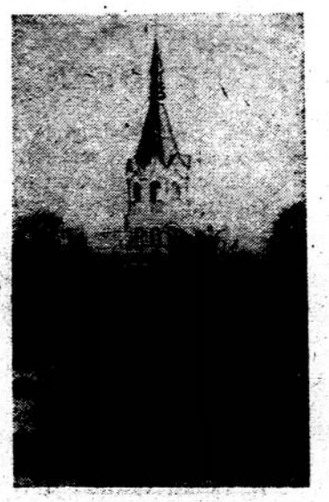

PANEVĖŽIO Piorių bažnyčia.

KĖSTAIČIAI

1886 m. lapkričio mėn. rusai išgriovė katalikų bažnyčią ir šv. Roko vienuolyną. To vienuolyno turtus ir žemes rusai atidavė Skuodo pravoslavų popui.

Žemaičiai per du mėnesius nenusileido žiauriam okupantui. Jie dieną ir naktį budėjo bažnyčioj, atkakliai ją gindami nuo rusų. Bet atvykus pačiam gubernatoriui su kazokų gauja, žemaičiai nebeatlaikė. Tada įsiutę kazokai sugriovė visus altorius, sulaužė bažnyčios vidaus įrengimus, kryžius, kardais sukapojo vėliavas. Vienuolyno gyvenamuosius namus sugadino, kad niekas juose nebegalėtų gyventi. Žemaičiai nusiuntė pasiuntinius pas carą, bet caras pasiuntinius sukišo į kalėjimą. Bažnyčios administratorių kun. Juknevičių rusai ištremė į Sibirą.

Kėstaičiai buvo liūdna įžanga į Kražių įvykius, apie kuriuos tada žinojo visas civilizuotas pasaulis. Dabar apie tą kruviną **Kražių istoriją** rašoma net pradžios mokyklos vadovėliuose. Tik žiugždos ir kiti Lietuvos duobkasiai ją pamiršo.

Kėstaičiuose iki šio karo buvo išlikę šiokie tokie bažnyčios griuvėsiai. Prie šventoriaus vartų buvo toks įrašas:

"Nuo rusų engėjo čia broliai kentėjo dėl mūsų tikybos šventos".

(Bus daugiau)

TIKĖJIMAS ŽMOGAUS NĖ NAIKINA, BET JĮ GAIVINA

Tomas Vyt. Žiūraitis, O. P.

Be apaštališkos dvasios ir pasiaukojimo pasaulis būtų baisesnis už plėšrių žvėrių landynę, — nekartą pagalvoji, prisimindamas tuos nepaprastus žvejus, kurie leidosi į pavojingą kasdienybės jūrą žvejoti brangiausio perlo: žmogaus sielos. Tai buvo šv. Petras ir Povilas. Tempė jie tinklus, kol galėjo juos pavilkti, kol buvo žiauriausiai nukankinti . . .

Šv. Petras, šv. Povilo bendralaikis, gyveno prie Genezareto ežero, Betsaidos kukliam miestelyje. Mėgo žvejybą ir iš to pelnėsi duoną. Jis mėgo ir pamąstyti: čia ežero krantu vaikščiodamas, čia laivelyje sėdėdamas. Ir kitomis progomis jo mintys nenuskęsdavo ežere, bet iš pačių sielos gelmių jos kildavo aukštyn. Kai vieną kartą Kristus, sužinojęs iš apaštalų, kad žmonės įvairiai apie Jį galvoja, paklausė, ką jis mano apie Jį, Simonas Petras nesvyfuodamas atsakė: "Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus" (Mat. 16, 16). Tada Išganytojas jam tarė: "Tu esi Petras (Uola), ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės. Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus surišta ir danguje, ir ką tu atriši žemėje, bus atrišta ir danguje" (Mat. 16, 18—20). Simono Petro gilus tikėjimas ir Dievo malonė padaro jį Bažnyčios Uola. Dabar jis yra nė tik sielų žvejys — apaštalas, bet ir apaštalų vyresnysis. Jis turi užmiršti ant Genezareto ežero kranto paliktus tinklus ir atsidėti tik sielų žvejybai. Apaštalas su tuo sutinka, bet palikti tinklai jam nuolat prisimena. **Neįmanoma taip greitai užmiršti to, kas buvo miela, gražu, gera, nors ir granito tikėjimą turėtum dangaus karalystei. Pagaliau tikėjimas nereikalauja atsisakyti sveiko žmogiškumo ir jo nekaltų pomėgių. Tikėjimas žmogaus nenaikina, bet jį gaivina, sudvasina.**

Yra tinklai žuvims, yra tinklai sieloms — vieni ir kiti reikalingi; reikia žemiško ir dvasinio gyvenimo darnos. Taigi Išganytojas, pagerbdamas jo apaštališką primatą, pagerbia ir jo žemiškus tinklus — pomėgius. Simoną Petrą išsiveda į tris stebuklingas žūkles: pirmą kartą pagavo tiek žuvų, kad tinklai ėmė trūkinėti (Luk. 5. 1—12), antrą kartą pilnus žuvų tinklus vos pajėgė pavilkti (Jon. 21, 3—7), trečią kartą Simonas Petras Kristaus įsakymu meta meškerę, kad pagautų žuvį, kurios nasruose turėjo būti statera (maždaug vieno dolerio vertės), kad tuo pinigus užmokėtų mokesčius už save ir savo Mokytoją (Mat. 17, 26). Simonui Petrui, kaip žvejui, Išganytojas parodo jūros nuostabą, jos paklusnumą: nutildo vėjus, leidžia jam eiti vandens paviršiumi (Mat. 14, 24—33).

Šv. Povilas, gyvenęs Jeruzalėje, buvo labai gabus, gerai fariziejų mokyklos išprūsintas ir atkaklus krikščionių priešas. Sužinojęs, kad Damaske dar yra gyvų krikščionių, jis sėda ant arklio ir iškeliauja. Netoli Damasko vartų jį apšviečia iš dangaus šviesa, ir jis, šviesos apakintas, nukrinta nuo žirgo. Begulėdamas ant žemės, išgirdo balsą To, kurį persekiojo. Pakilęs nuo žemės negrįžo tuojau namo, ne krikščionių persekioti. Iš Sauliaus pasidarė šv. Povilas, didysis tautų apaštalas. Niekas nepajėgė jo nuo Kristaus atskirti: nei badas, nei persekiojimai, nei kalavijas, nei pati mirtis (Rom. 8, 35—39).

Taigi tiek vienas, tiek kitas apaštalas pradžioje buvo gana silpni net paties Dievo akivaizdoje. Šv. Petras perdaug pasitikėjo savo jėgomis, todėl tris kartus suklupo; šv. Povilas perdaug pasitikėjo savo kovos teisingumu — buvo atsukęs ginklą net prieš Dievą. Bet vienas ir kitas, pakilę aukščiau, tapo nepajudinama Bažnyčios Uola, ištikimais sielų žvejais. Ir metė jie savo tinklus valksmui, kad sielas žvejotų. Trauke juos tol, kol galėjo pavilkti, kol buvo žiauriausiai nukankinti: šv. Petras žemyn galva pakibo ant kryžiaus, o šv. Povilui nukirsta galva gulėjo šalia jo . . .

Negeresnis likimas ir šių dienų apaštalų ir kiekvieno kovotojo su pragaro galybėmis. **Bet be apaštališkos dvasios ir pasiaukojimo pasaulis būtų baisesnis už žvėrių landynę!**

Knygų lentyna – neįprastas baldas

(atkelta iš 4 psl.)

siperka. Šiaip, būdami užversti mokyklos privalomais skaitymais, nuo lietuviškos knygos jie visiškai atprato. Turėdami laisvo laiko, mieliau griebiasi angliškos, kuri greičiau pasiekiama, nei lietuviška.

Skaitome spaudoje dažnus leidyklų nusiskundimus, autorių dejones. Bet kaip iš tos padėties išeiti? Kaip nors mažytę knygų spintą įpiršti mūsų inteligentui ar šiaip pasiturinčiam tautiečiui?

Ši liga — išguiti knygas iš savų namų — darosi visuotinė. Jau praeitame amžiaus gale Hipolitas Tainas, meno istorikas ir filosofas, skundėsi, kad naujieji laikai žmonėse sukėlė daikto ilgesį. Žmonės užsimanė turėti gražius stalus, baldus. O kad juos įsigytų, turi dirbti daugel valandų, save žudyti, ir taip nebelieka laiko knygai, kultūrai.

Sinclair Lewis, Amerikos rašytojas, jau 1937 m. pastebėjo, kad Amerikoje knygos "nebeima". Knygos, kurios anksčiau pasiekdavo 50.000 tiražą, dabar vos 10.000 išperka. Žmonės nebemėgsta skaityti. Suranda jis ir lektūros priešus: automobilį, bridžą, radiją. Dabar reikia pridėti televiziją, bene didžiausį knygos priešą. Šie modernūs daiktai moka atimti ne tik pinigą iš žmogaus, bet ir patį laiką. Taip žmogus tik pramogauja, visai nesirūpindamas save praturtinti.

Ši liga nėra taip pavojinga amerikiečiams. Iš jų tiražo, pridedant dar filmavimus, gali išsilaikyti jų rašytojai. Jų literatūra nemirs.

Lietuviškai knygai ateitis tikrai sunki. Būtinai jai reikia pakelti tiražą. Praeitais metais "Europos lietuvis" rašė, kad Anglijoje geriausias knygų pirkėjas yra paprastas žmogus, kuris neturėjo progos Lietuvoje pasinaudoti valstybės teikiama mokslo lengvata. O kur pradingo šviesuolis, kurio išmokslinimui Lietuva yra sudėjusi nemaža pinigo? Ar jis nejaučia nei moralinės pareigos paremti savą spaudą ir knygą? Ir jį turi apimti savos knygos ilgesys?

Tik tada, kai bus įtaisyta knygų lentynėlė, bus atstatyta pusiausvyra tarp materialinių ir dvasinių gėrybių.

A. Žemaitis.

LIEPOS 2 IR 3, ŠEŠETDIENĮ IR SEKMADIENĮ, PRIE NIAGAROS KRIOKLIO RUOŠIAMA

DIDŽIOJI NIAGAROS PUSIASALIO LIETUVIŲ ŠVENTĖ

SU PLAČIA IR ĮDOMIA PROGRAMA:

- Šventės atidarymas šeštadienį 2 val. popiet, Sv. Stepono parke, Main St. East ir Port Robinson gatvių kampas, Welland.
- 6 val. vak. statoma scenoje Čiurlionienės operetė *"Kuprotas Oželis"*.
- Šokiams gros lietuvių orkestras "Trimitas" iš Toronto. Veiks turtingas bufetas su skaniais valgiais ir gerais gėrimais.

Sekmadienį, liepos 3 d., Bieliūnų ūkio miškelyje, R. R. 1, penkios mylios nuo Niagara Falls, iš Queen Elizabeth Highway's pasukti prie Montrose Hotel ir sekti rodykles.

- Iškilmingos Mišios 11 valandą.
- Nuo 1 val. iki 2 val. 30 min. sporto žaidynės.
- 3 val. p. p. KONCERTAS, kurį išpildys lietuvių choras iš New Yorko, vadovaujamas muz. Povilo Sako, dalyvaujant solistams: A. Skarulytei ir Dr. J. Skaruliui.
- Nuo 5 val. *lietuviškas kermošius* su riestainiais ir saldainiais. Šokiams gros geras orkestras iš Buffalo, N. Y.

Lietaus atveju ta pati programa įvyks šeštadienio dienos patalpose.

Maloniai kviečiame visus lietuvius iš toli ir arti, iš Amerikos ir Kanados, atvykti į Niagaros krioklį ir dalyvauti šioje didžiulėje šventėje.

TĖVAI PRANCISKONAI

IŠ VISUR

● **St. Pieža,** lietuvis žurnalistas, "Chicago American" religinės dalies redaktorius, to laikraščio ir "International News Service" siunčiamas, vyksta į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą Brazilijoje. Išvyksta kartu su Chicagos kardinolu Em. S. Stritch liepos 11.

● **Gen. St. Raštikis išsikėlė** iš Los Angeles į Monterey, Calif., kur gavo vietą JAV karininkų svetimų kalbų institute.

● **Dr. Owen J. C. Norem,** buvęs JAV ministeris Lietuvai, rengia Pabaltiečių dieną liepos 24, sekmadienį, savo rezidencijoje. Kviečia visus pabaltiečius pas jį apsilankyti. Jo rezidencijos adresas: 11600 National Blvd., Los Angeles 34, Calif. Priėmimas vyks nuo 3 iki 7 v. v.

● **Dr. J. Kuncaitis Kordobos** universitete Argentinoje pakviestas bakteriologinių tyrinėjimų sekyriaus vedėju. Jau ir anksčiau jis pasižymėjo kaip vienas iš geriausių Argentinos bakteriologų.

● **Prof. A. Krapovickas,** metus gilinęs agronomijos mokslus Amerikoje, grįžo vėl į Argentiną, kur Kordoboje, Manfredo eksperimentinėje agronomijos stotyje toliau dirbs mokslinį darbą.

● **Lietuvių Inžinierių-Architektų Sąjunga Amerikoje turi** apie 500 narių. Narių skaičius didėja, nes įsijungia čia baigusieji mokslus.

● **Dr. J. Deveikienė-Navakienė** Olandijoje, Groningeno universitete vykusiame teisių istorijos paskaitų cikle, skaitė paskaitą apie Lietuvos statutą ir caro Aleksiejaus (1648—1649) "uloženiją".

● **Tarptautinėje skaučių stovykloje** Šveicarijoje dalyvavo 16 tautų atstovės, tarp jų 5 lietuvaitės iš Vokietijos, kurios pasirodė programoje su tautiniais šokiais ir kit. Stovykla truko tris savaites.

LITUANISTIKOS PAMOKOS AUSTRALIJOJE

Australijoje veikia 20 lietuviškų mokyklų. Joms Lietuvių Kultūros Fondas yra nustatęs programas. Savaitgalio mokyklose programos išeinamos per 6 metus. Be šių mokyklų veikia akivaizdiniai lituanistikos kursai Melburne ir korespondenciniai lituanistikos kursai. LKF valdyba tų kursų klausytojams leidžia paskaitų sąsiuvinius "Lithuanicum". Tuo būdu ir nuošaliau gyvenantieji gali išeiti reikalingą lituanistikos kursą. Kad mažieji išmoktų žaidimų ar ratelių, Adelaidės LKF skyrius išleido knygą "Suk į ratą". Yra sudaryta iš lektorių ir egzaminų komisija, kuri egzaminuoja norinčius gauti pažymėjimą iš lituanistikos dalykų gimnazijos kurso. Prie mokyklų veikia tėvų komitetai, kurie pagal išgales paremia mokyklų darbą. Mokytojai jokio atlyginimo negauna. Rūpinamasi prie kiekvienos mokyklos įkurti nors mažas bibliotekėles. Norėdamas mokyklinį darbą suintensyvinti, LKF liepos mėn. Viktorijos valstybėje šaukia mokytojų konferenciją.

O KO KO?

Sėkmingesniam patriotiniam darbui pirmyn pastūmėti susidariau specialią programą. Sudursčiau ją iš to, ką radau mūsuose, atrinkęs, kas man tiko ir patiko. Jei mano ši programa patiktų ir kitiem, "copyright" neuždedu: laisvai naudokitės, nenurodydami nė iš kur imta, nes ir mano pasiimta iš kitų. O tą mano itin reikšmingą programą sudaro tokie patarimai:

1. Visas kalbas minėjimuose ir straipsnius laikraščiuose pradėti nuo nepriklausomybės atgavimo ir baigti jos praradimu. Visa kita nesvarbu. Nuopelnus už nepriklausomybės idėjos kėlimą reikia priskirti socialdemokratam. Krikščionys demokratai ir visi autokratai dėtini užpakalyje, o Adomas Jakštas laikytinas caro agentu. Tai būtinai pabrėžti.

2. Nepriklausomybės seimų laikais priekyje statyti krikščionis demokratus su jų satelitais, o užpakalyje palikti socialdemokratus su artimom grupėm. Čia būtinai pabrėžti, kad socialistai seime sudarė komunistų partiją; tai reikalinga dabar mūsų bendram frontui prieš bolševizmą.

3. Nepriklausomybės poseiminiais laikais kelti aikštėn, kad visos lietuvių grupės ir organizacijos buvo perdėm partinės ir tik viena tautininkų partija buvo nepartinė. Jokiu būdu neminėti, iš kokių partijų žmonės suėjo į tą nepartiją.

4. Nepriklausomybės gesimo dienomis visą kaltę versti tautininkų vyriausybei, ypač tautos vadui A. Smetonai. Nė žodžiu neužsiminti apie kitus vadus, kurie šoko talkinti bolševikam manydamiesi, kad jie blogo Lietuvai nedarys. Lietuvos kariuomenės visiškai neliesti.

5. Kovojant dabar dėl nepriklausomybės atgavimo, jei kas kur kliūva, viską versti Vlikui, ypač jo pirmininkui prel. M. Krupavičiui. Diplomatijos šefą su pasiuntiniais palikti ramybėje. Atvirus laiškus jiem rašyti negražu. Tačiau galima privatų laišką rašyti kai kuriem Vliko nariam, ypač kurie mėgsta vokiečių smukles arba nebeprisimena praleistu su bolševikais dienų Odesoje.

6. Lietuvybės išlaikymu rūpinantis, reikia mažiau dėmesio skirti tiem, kurie tiesiogiai tą darbą dirbą, sakysim, moko vaikus lietuvių kalbos. Daugiau pabrėžti to darbo globėjus, nes be globos nebus nė jokios kalbos.

7. Poilsiui nuo visų sunkių rūpesčių ieškoti atsigavimo sukaktuvėse. Čia reikia prisimint, kad sukanka ne tiktai 10, 15, 20, 25 ar 50 metų, bet sueina ir 3, 7, 11, 26, 34, 47. Geriausia kokias nors sukaktuves išmanyti kasmet. Tai naudinga asmeniui ir kartais pelninga kišenei. O be pinigo joks darbas negali būti sėkmingas. Tai pabrėžtina.

Žv. Bepastogis

PREZ. D. EISENHOWERIS gauna Rutland, Vt., miesto raktus. Prezidentas lankėsi N. Hempshire ir Vermont valstybėse.

FINIS SEMESTRI DETROITE

Birželio 18 Liet. Stud. Sąjungos Detroito skyrius surengė šaunų Finis semestri danų salėje. Trumputė oficialiąją dalį atidarė skyriaus pirmininkė D. Racevičiūtė. Buvo sugiedotas "Gaudeamus". Dr. J. Pikūnas, Detroito universiteto profesorius, sveikindamas pasidžiaugė, kad gausus lietuvių būrys studijuoja, ir reiškė viltį, kad baigę studijas lietuviai bus ne tik geri specialistai, bet ir visuomenininkai bei Lietuvos atstatytojai. Skyriaus vardu buvo pasveikinti ir knygomis apdovanoti šie skyriaus nariai: Alfonsas Armalis, gavęs biznio administracijos magistro laipsnį Mayne universitete, Stasys Bačkaitis — mechanikos magistrą Chrysler Institute, Vytautas Dukas — kalbų magistrą Michigano un-te ir Milda Švobaitė — chemijos bakalaureatė Wayne un-te.

Studentų trio padainavo porą dainelių, išleistas proginis humoristinis laikraštukas "Veidrodžio šukė".

Skyriaus sekretorė Liuda Grišeklytė su talkininkėmis gražiai "išrašė" stalus, tad linksmoji dalis tęsėsi iki 12 val. užkandžiaujant, šokant, dainuojant. Kadangi tą dieną vyko studentų santarvininkų sąskrydis, tai studentų ir svečių skaičius siekė 80. Salės šeimininkė—danė, baleto mokytoja, — pareiškė pasigėrėjimą lietuviškuoju jauniuu. Esą, tokį kultūringą jaunimą Amerikoje ji retai matanti.

Moksleiviai at-kai Cass pažeržėje VI. 19 atsisveikino savo 3 narius, baigusius gimnaziją: Saulių Černiauską, Valentiną Pajaujytę ir Narimantą Udrį. Tartasi vasaros stovyklos reikalais. **P. Natas.**

● **Bukarešte, Rumunijoje,** vienam fabrike prie lentos buvo skelbimas: "Draugai beraščiai, lankykite mūsų vakarinius kursus, kad išmoktumėte skaityti ir rašyti".

Chicago, Ill.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

HELP WANTED FEMALE

DON'T DELAY
APPLY TODAY FOR
Typing and General Office Work
Near Home
Save time and carfare.
5 day — 40 hour week.
Year 'round position.
Diversified duties.
Pleasant surroundings.
THERMOID CO.
2018 S. HALSTED ST.
SEeley 8-1660

Inžinierių Sąjunga

Lietuviai inžinieriai ir architektai, gyveną laisvajame pasaulyje yra susiorganizavę į pasaulinę sąjungą PLIAS (Pasaulinė Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga). Ji turi savo skyrius Argentinoje, Australijoje, Brazilijoje, D. Britanijoje, Amerikoje ir Kanadoje. Taip pat jai priklauso atskiri nariai Kolumbijoje, Švedijoje, Venecueloje, vakarų Vokietijoje ir k. Šiuo metu sąjunga turi virš 500 narių. 1953 metais korespondenciniu būdu centro valdyba išrinkta Amerikoje dvejiems metams; pirmininku yra prof. inž. J. Šimoliūnas.

Šios sąjungos stambiausias vienetas yra Amerikoje. Čia veikia ALIAS (Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga); ji įeina į bendrąją sąjungą. ALIAS skyriai yra Bostone, Clevelande, Chicagoje, Detroite, New Yorke ir Philadelphijoje. 1954 metais ALIAS suvažiavime Bostone išrinkta valdyba dvejiems metams; pirmininku yra dipl. inž. Br. Galinis.

ALIAS veikia pagal įstatus, priimtus 1952 metais Chicagos suvažiavime. Jau antri metai ji skiria stipendiją technikos mokslams eiti; ją naudojasi Mečys Bružas, kuris studijuoja Karlsruhe, Vokietijoje.

Sąjungos nariams leidžiamas trimėnesinis žurnalas "Technikos Žodis"; jį leidžia Chicagos skyriaus spaudos komisija.

Stambiausias ALIAS skyrius yra New Yorke; turi 90 narių. Skyriaus pirmininku yra arhit. V. Švipas. Prie skyriaus veikia architektūros, statybos, elektrotechnikos ir mechanikos specialybių sekcijos. Susirinkimuose skaitomos įvairiais techinikos klausimais paskaitos, negrinėjamos ir problemos, susijusios su Nepriklausoma Lietuva ir jos atstatymo perspektyvomis.

Sąjungon priimami ir nebaigę dar inžinerijos bei architektūros mokslų. Jie kviečiami rašydintis nariais kandidatais. Susirinkimuose galima pagilinti savo žinias, o ypač susipažinti su problemomis, kurios kils atkuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę.

New Yorko skyrius yra apsiėmęs suredaguoti ir išleisti metraštį, kuris apimtų dešimtiės metų (1945—1955) laikotarpį. Jame bus ir per 10 metų baigusių inžinierių ir dar tebestudijuojančių technika skyrius. Metraščiui medžiaga siųstina adresu: K. Krulikas, 160 Hendrix St., Apt. 5, Brooklyn 7, N. Y.

ALIAS New Yorko Skyriaus Valdyba

RELIGIOUS VOCATIONS

DOMINICAN SISTERS OF THE PERPETUAL ROSARY
Cloistered. Contemplative Community forming a Guard of Honor for Mary, by recitation of the Rosary every hour day and night. Sisters also chant the Divine Office. Are engaged in making Vestments and other works of art. Apply to: Rev. MOTHER PRIORESS. 14th and West Sts., Union City, N. J.

GAILESTINGUMO MOTINOS DUKTERYS
(Įkūrėja, Šv. Marija Juozapa Rosello, kanonizuota 1949)
MERGAITĖS! PADĖKIT JĖZUI
skleisti Jo karalystę žemėje, mokydamos, slaugydamos, dirbdamos misijų arba socialinį darbą.
Rašykite: Rev. Mother Provincial, Villa Rossello, Newfield, N. J.

DISPLAY

Speciali ekskursija
via Deluxe automatrise
GRAYMOOR
Ten ir atgal, įskaitant mokesčius
$2.92
Išvyksta nuo 8:00 iki 8:45 a. m. iš
CONSOLIDATED TERMINAL
203 West 41st St., N. Y. C.
WI 7-5550

CHINCHILLAS
During My Visit to Europe, the INTERSTATE CHINCHILLA Corp. at 1741 B'way, N. Y. C., Will be Closed as of June 18. During the Summer. Visit our Chinchilla Ranch at 198—02 119 Ave. St. Albans, L. I.
LA 5-2428 or TW 6-2413

Ready for
AIR CONDITIONING?
BE SMART...
Do this right now...
1. Read all the air cond. ads
2. Clip out the best offer you can find.
3. Bring it to ALBUS.
Albus Will Beat That Offer!
With Low Low Discount Prices
SEE ALBUS NOW.
ALBUS
AIR CONDITIONING
79 - 17 37 Ave., Jackson Hts., New York
In Brooklyn: 1626 Bedford Av.
Room. Office. Store Air Cond.
DE 5-7600

To Make Every Day a Better Day Attend Church on Sunday
And Take a Friend Along
This ad Sponsored by
WHITE & VAN COTT
180 Rose Ave. NEW DORP.
Staten Island (6) N. Y.

AUGUST P. GUSTAS, INC.
Laidotuvių direktorius
345 Marcy, Brooklyn, N. Y.
Koplyčios prieinamos visose vietose. Parodomasis kamb.
278 Marcy Ave.
August P. Gustas — prezidentas
EVgreen 7-4774

BUS OPPORTUNITY

RETAIL - BRANCH - BAKERY
New Store ● Good Location ●
Baked Goods Supplied ●
Reasonable ●
GI — 80040 - GI — 82969

EXCELLENT opportunity for mechanic, established garage seling major gas on national highway Route 9, between 2 free interchanges of new Garden State parkway: new modern apartment downstairs and large apartment upstairs, complete except kitchen; part of building may be used as separate enterprise. P. O. Box 30. New Gretna, N. J. Phone Axtel 6-5619.

DRY Cleaning, Tailoring & route. Average $500—600 week. Room for dry leaning unit. Good for 2 partners. Have exclusive trade Will sacrifice. NI 6-6660, 7—9 P. M.

PICTURE—Framing - Art - Lamp Shap - For Sale - in Westchester Well Est. Lowe Rent. Good Lease. 6 Days. Centrally Located in Select Growing Section. Sacrificing. Due to Illness for $6500.
MO 4-3729.

GUEST HOME

Villa Marie Claire
Ho Ho Kus N. J.
Prabangus svečių namas moterim ir porom. Tinka savaitgaliam ir atostogom. Kasdien Mišios, erdvi aplinka, lauke plaukiojimo baseinas, vienam ir dviem kambariai, privačios vonios ir vanduo. Labai geras maistas. Skambink: Saddle River 1-0658, prašyk informacijų.

WILLIAMS GUEST HOUSE
NEW LONDON, New Hampshire
Ištisais metais malonus svečiams namas. 18 kambarių, 3 auto garažas. 34 akrai, arti Ski Tow, golfo aikštė, kolegija, bažnyčios. Su visais baldais. Rašyk, užeik ar skambink.
MRS. FRED G. WILLIAMS
New London, New Hampshire
Telefonas 38

CONVALESE. HOMES
Home for elderly. Excellent food & care country envirohment large TV & living room. R. N. in attendance. Private room $35 — Singl, from $30. Near catholic churches
CRONWELL CREST
Middle town, Conn.
Diamond 6-9613.

BUS. OPPORTUNITY

DINER. Est. 20 yrs. $1,600 wkly income, 5½ yr. lease, moderate rent, good location, 24 hours, 7 days. Chance of a lifetime for right party. Sacrificing for $13000. RA 9-1178 2:30 to 6 P. M.

BAKERY store suitable for baker, adjacent giant Grand Union Mkt. parking, poss Oct, '55. Fairfield shopping Center, Post Rd&Benson Rd. Fairfield Conn. For info N. Y. C. CY 8-5440.

BAKERY
FOR RENT, only bakery year around good business. Summer & Winter resort; also trading center in the Adirondacks. Golden oportunity, for single or man with family. Call or write H. S. Smith, North Creek, 9422, N. Y.
H38 Herald Tribune.

SUMMER RENTALS

HUNTER, N. Y. Catskills Mountais. 3 modern housekeeping cottages, close to village and walking distance to Catholic church. Lake privileges, fishing on premises, immediate occupancy to end of Sept. $375 each. Cottages accomodate four people. VIrginia 5-9209.

LEXINGTON — In the heart of the Catskills. 4 room modern cottage, all improvements, facing trout stream, reasonable rates. Call ESplanade 6-2648, after 4 P. M.

SHADY GLEN FARM
Ideal for children; new duplex, 3-room bungalows; monthly, seasonal; also beautiful airy rooms; community kitchen; immaculate. Swimming pool. Bendix, TV, reasonable.
Call HYacinth 8-7952.

JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE

SUNSET VIEW LODGE
HIGHLAND LAKE, N. Y.
Beautifully located on lake. Large, airy rooms. Hot and cold running water. Excellent food, all home cooking.
BOATING - SWIMMING - FISHING - SHUFFLEBOARD
Open all year, Booklet. Barryville 2184. Rates $40 up. Mrs. Rose Wildemann

BERNADETTE LODGE
BEACH LAKE, PA. Phone 9040
All rooms hot and cold water. Some with private shower. 8 acres. Home baking. Lake. Sports. Walking distance to Cathclic church.

ADMIRAL HOTEL
29 SOUTH KENTUCKY AVENUE
ATLANTIC CITY, N. J.
2 and 3 room efficiency Apartments available by Week or Month
Large, airy rooms, spotlessly clean, will make Your stay a comfortable one. Relax on our newly renovated Sun Porch. TV. Reasonable rates. Under the personal ownership-management of John & Mildred Di George. For information or reservations — write, wire or phone Atlantic City 4-9452.
For a new vacation "Sheen" its alway the Admiral Hotel. Near St. Nicholas ch.

TĖVAI MARIJONAI IR MARIANAPOLIO KOLEGIJOS RĖMĖJAI SKELBIA

LIETUVIŲ DIENĄ PIKNIKĄ

PIRMADIENĮ, LIEPOS-JULY 4, 1955

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE
THOMPSON, CONN.

- IŠKILMINGOS MIŠIOS 11 valandą
- ŠV. KAZIMIERO PARAP. CHORAS, Providence, R. I.
- ŠV. PETRO PARAPIJOS BAND, South Boston, Mass.
- ĮĖJIMAS Į PIKNIKĄ — 25 centai
- WORCESTERIO Lietuvių Drum ir Bugle Corps
- SO. BOSTONO Lietuvių Tautinių Šokių Grupė
- BOB ZINKUS Orkestras — šokiai 4:30-8:30 P. M.
- FREE PARKING

TĖVAI MARIJONAI KVIEČIA SAVO RĖMĖJUS IR VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI ŠIAME PARENGIME

Ypatingi Skelbimai

● **Britai** kviečė savanorius į parašiutininkus. Viename plakate buvo parašyta: "Statistika rodo, kad yra pavojingiau pereiti per Londono gatvę nei iššokti su parašiutu". Netrukus savanorių šaukimo viršininkas gavo laišką: "Norėjau prisistatyti į savanorius. Deja, kareivinės yra kitoje gatvės pusėje nei mano namai. Apgailestauju, savo pasiryžimą turiu atšaukti".

● **Kalifornijos** viename laikraštyje jaunas žmogus pasiskelbė ieškąs darbo ir sutinkąs viską dirbti — "vistiek ar kurį Amerikos banką išplėšti, ar jei norite, jūsų uošvę pro langą išmesti".

● **New Orleano** vienas lokalas yra pavadintas "Dantės pragaras". Neseniai prie jo durų pridėtas skelbimas: "Dantės pragare įtaisytas moderniausias air conditioned".

● **Mexico City** prie viešųjų telefonų būdelių buvo išrašytas skelbimas: "Telefono vartotojai mąloniausiai prašomi neužmiršti nemesti cigarečių, nes nuo tokio pasielgimo cigaretės daros nebepanaudojamos".

● **Norvegijos** pakrantėse šiemet buvo išplautas iš jūros butelis. Jame buvo raštelis: "Už radėjo mielai ištekėsiu, jei jis yra nevyresnis kaip 30 metų, neaukštesnis kaip 1.80 metrų ir sveria 85 kilo. Marika Bucknell, St. Louis, USA (1,68 metrai, 64 kilo, 20 metų)". Visa nelaimė, kad pasiūlymas buvo 1904 birželio 3.

● **Amerikos vienai automobilių firmai** buvo pasiūlyta įtaisyti automatinius garsintuvus, didelio greičio. Pasiekus 50 mylių, garsintuvas prabyla: "Miestui esi per greitas, bet gal jau esi laukuose?" Pasiekus 75 mylias: "Dar suvaldai savo vežimą, bet ar esi tikras, kad stabdžiai tvarkoje?" Pasiekus 90 mylių: "Atsargiai — tavo gyvybė kabo ant siūlo". Pasiekus 100 mylių susirūpinęs balsas klausia: "Ar esi sumokėjęs paskutinę gyvybės draudimo mokestį?"

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAIEŠKOMI ASMENYS:

Aleksandravičius, Feliksas

Bakševičius, Pranciškus, iš Pervazninkų k.

Bakševičiūtė

Balnis, Jonas, iš Ašmučių k., Lukšių v., Šakių ap.

Balskienė, Dellia, nuo Raseinių, ir vyras Belskis, Jonas, nuo Kėdainių.

Bischaff (Bišauskas) Danielius, iš Gurancų vienk., Aukštadvario v., Trakų ap., turėjo kepyklą Brooklyne

Drevinskas, Juozas, iš Juodaičių k., Pabiržės v., Biržų ap.

Emas-Misevičiūtė, Vladislava, gyvenusi Kinijoje

Jodauga, Simonas

Jonikas, iš Malvediškių k., Varnių v., Telšių ap.

Norušavičius, Juozas ir Mykolas, gimęs Amerikoje, kilę iš Metelių m., Alytaus ap.

Pranevičius, Juozas ir Vincas

Svirinas, Juozas (Swirinas, Joseph)

Valeiša, Juozas, iš Sedos val., Mažeikių ap.

Zalieckaitė, Ona, iš Pileckų k., nuo Šeštokų, Krosnos val.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street,
New York 24, N. Y.

JACK FLECK, laimėjęs pirmąją vietą golfo rungtynėse San Francisco, savo šeimoje Chicagoje.

TO PLACE,
CALL LO 3-7291
CANCEL OR CHANGE
YOUR AD

VACATIONS

DREAMLAND
Kyserike, Ulster County, N. Y. 200 acres of happy vacations. All sports, swimming. American cooking, delicious meals. 2½ hrs. from N.Y.C.. Vacation fun for everyone. Camp Resort, boys & girls, nature supervision, season $375 — month $200. Adults and Families $38-$47 week — Child $26. Write Box "Darb" for booklets

Cedar Lake Lodge
Box No. 347, Blairstown, N. J.
"Right on our own 1 mile lake"
For booklet or reservation call CI 7-8202 or write direct to lodge.
VACATION OR WEEKEND
or a day in the country
Stay near and make your vacation dollar go far. Only 65 miles of easy driving from Staten Island. In the cool mountains of New Jersey near the Delaware Water Gap.
WEEKLY RATE $45-$52. DAILY $9-$11
(Children rates according to age)
Incl. meals, rm. swimming, sports, ckt. il lounge, orch. telev. Reservations still available for opening Weekend, June 24th. 2 days $20. Jul. 4th Holiday Wkend. 3 days $33. Orch every night. Churches & golf course 1 mile. Transportation arrged for those who desire it.

Emil's Hotel & Cabins
Spend your vacation in New York's most picturesque surroundings
"The Heart of the Delaware Valley"
● Excellent food, private showers, swimming, boathing, fishing, outdoor shuffleboard.
Barbecue pit. Cocktail Lounge.
Room and board $40-$45 per week.
Churches. Theatres — one mile.
Write or Phone for reservations.
Tel. Narrowsburg 62 R 110.
Cooking by Helen Spies
On Route 97, Narrowsburg, New York

The
ALPINE
● LODGE ● COTTAGES ●
"Pocono's Favorite Smaller Resort" Swimming, boating, golf, etc. Social director. Near catholic church. Write for folder or phone:
Mt. Pocono 4844.
Wm. & Eve Noenning

MOUNTAIN Brook House and motel R. D. 11 Henryville, Penna. House and motel with or without meals. Sports. Booklet. Walking distance to catholic church. Phone:
Stroudsburg 1424—J-1.

DULCE - MOOR, 300 acre family resort: 60 miles N. Y. Sports, swimming, pony ride: $35 wk & up; week ends. Booklet. Walking distance to catholic church. Dulce-Moor. Johnsonburg, N. J., or call Hackettstown, Garden 5-3424.

MARSHBANK HOTEL
118 So. Tennessee Ave.
Atlantic City
Rooms with running water. Open all year. Next door to catholic church
A. C. 5-0093. Nancy O'Donell

Rooms, private, Catholic family; near church, boardwalk, trolleys; dble. or twin beds. MRS. A. HEENAN, 110 ADELPHIA AVE., ATLANTIC CITY, N. J.

SHELTER ISLAND, L. I.
Furnished summer homes for rent.
Call EDgewood 4-7226.

Ocean Block, Open all year.
COMFORTABLE ACCOMMODATION
Running water in all rooms
EMILIE'S GUEST HOUSE
ROOMS AND APARTMENTS
118 SOUTH OCEAN AVENUE
ATLANTIC CITY, N. J.
A FRIENDLY PLACE TO STAY
Catholic Church around the corner
Phone Atlantic City 4-9146
Emilie M. Sundloff, Prop.

HOTEL PINES on RT. 209
RD. #1, East Stroudsburg, Pa. Tel. 1616 J. Main Lodge — Cottages or New Indiv. units. Bar, Home Cooking, Churches Nearby — Rate $45 up.

GREEN & WHITE LODGES
TWIN LAKES,
SALISBURY, CONN.
Modern, large, airy rooms. Tempting food. On the lake, all water sports, lawn games, dancing, saddle horses, golf and Catholic Church nearby. Bklt.
MRS. E. F. TERRY.
Canaan, TA 4-7702

WHITE CITY COTTAGES
Box 42, Belvidere N. J. Tel.: 34951
On the Delaware River, "Gateway to the Pocono's". All sports on premises, newly decorated individual cotages, private baths, home cooked meals. Near Cath. Church. Rates $32.50 up. E. & A. P.

"A Home Awoy From Home"
HOTEL ERIN
123 SOUTH ARKANSAS AVENUE
ATLANTIC CITY, N. J.
One Half Block from Beach
$38 per week $6.50 per day
$45 per week — Private Bath With Bath, 2 or More in Room. With Meals. Running Water in All Rooms. Near Catholic Church.
Mr. & Mrs. T. McDonough, Owner-Mgt. Phone 5-9933.

HILLSIDE ACRES
MILANVILLE, PA.
Beachlake 24 R 25
On Delaware River. Modern, hot and cold running water in rooms; excellent food, family style, home baking. Own farm products. Recreation hall, all sports, RR and churches nearby. Inspection invited: $29 wkly. Also, modern housekeeping cottages to rent; $200 Season. Booklet.

SUNSET LODGE
OCEAN GROVE, N. J.
All outside rooms hot & cold water. (Family rooms). Apts. near beach, catholic church, restaurants. Amusements. Booklet.
C. L. DUNSHEE PR 5-8843

VACATIONS

HOLIDAY FARM. Hancock, N. Y. prie Delaware upės. Patiems virtis galimybė, maudytis, vaikoms žaidimai, žaidimų kambarys, prašyk knygutės. Specialios kainos geg. ir birž. mėnesiais. Arti kat. bažnyčia.

HARBOR INN
Center Harbor, N. H.
Namas toliau nuo namų
Minutės nuotoly nuo Winnipesaukee ežero. Patogūs kambariai. Namie gamintas maistas. Arti bažnyčios. $38.00 savaitei su trim valgiais per dieną. Vaikams ligi 10 pusė kainos. Galima imti modernes atskiras kabinas su savo pragyvenimu. Rašyk:
HELEN BLANCHARD, Box 10
Center Harbor, N. H. arba Tel. 5129

ADIRONDACK Mountains-Housekeeping cottages directly on Loon Lake. All electric conveniences. Inside bathrooms, fireplaces and boats. Near Catholic Church. GI 2-4976.

SPRING LAKE — Country & shore combination; excellent table; lovely rooms. Children welcome: $10; Adults $35. Walking distance to Catholic church. Under new management.
NEW BISHOP
414 Ocean Road. Gibson 9-9741
Mrs. Timothy Cronin

THE MARY FRANCES
On the Beach
Pt. Pleasant 5-0940. MAY F. COX. Rooms the Year Round. By day or week, European plan. Also Apt. Philadelphia & Ocean Aves., near Catholic church. Point Pleasant, N. J.

MADISON HOTEL
306 7th Ave., Asbury Park, N. J.
2 big porches overlooking Ocean
American & European Plan Family Hotel. Moderately priced. Famous for our home ccoking and baking. Free parking, near Catholic church.
PR 5-6644
Mrs. Agnes Ramm, Owner-Mgt.

RED GABLES
NEW LONDON NEW HAMPSHIRE
Puikiausia vieta atostogoms, prie Lake Pleasant, privatus smėlėtas paplūdimys, maudytis, laiveliai, žuvauti, shuffleboardas, tenisas ir t.t. Viskas vietoj. Arti bažnyčios. Knygutė # 10.
Kainos $39.00-$46.00.
Frank T. McCauley, Sav.

DRAKE HOTEL, 321 6th Ave, Asbury Park, N. J. Famous family hotel, near everithing, Europ. plan, rates on request. All outside rms with runn water, some private or semi-private rooms. Where strangers meet and part as good friends. PR 5-9544.

Wyandank 215 Third Ave. Asbury Park, N. J.
European Plan. Close to Beach. Comfort and convenience at low cost. Walking distance to Catholic church. Special June rates. Ownership-Management. Phone PRospect 5-9206.

Asbury - Hollywood Hotel
220 4th AVE. ASBURY PARK, N. J.
Tel. PRospect 6-7209
One hour from New York via Garden State Pkway, block from Ocean, free parking; private baths. Rates: European, double room $5 daily, $25 weekly. Seasonal and American plan rates (with meals) on request. Near Catholic church.
Mr. & Mrs. Fred Erichson, Owners

PENINSULA HOUSE
Hampton Bays, L. I. Tel. 2-0732R
The ideal location on TIANA and SCHINNECOCK BAYS. The friendly Guest House with "Old World Charm" and its own safe and healthy private beach. Rates: European Plan $17.50 weekly, $6 daily double. FRANCES and BILL WOOD, Owner.-mgr.

ALBEMARLE
VIRGINIA & PACIFIC AVES.
Atlantic City Free Parking
Close to Boardwalk & Steel Pier. Over 100 outside rooms with bath or running water. Walking distance to Catholic church. M. A. Fennelly & Family, Owner-Mgt. Phone A. C. 4-8721.

Hotel Atlantic & Annex
302-304 Asbury Ave., Asbury Park, N. J.
European plan, block to beach, near Restaurants, theatres, etc. Television. Reasonable rates, homelike atmosphere, walking distance to Catholic church. For reservations Phone PR 4-9699. Ask for Mr. or Mrs. J. E. WILLETT.

EDISON HOTEL
Michigan & Pacific Aves.
ATLANTIC CITY, N. J.
Near Board Walk. $150 up, Daily, Per Person. Running Water All Rooms. Private Baths. Free Parking. Free Bathing From Hotel. Near Catholic Churches.
Phone Atlantic City — 4-3621.

REAL ESTATE

LYNBROOK. 2-family, business section. 5 rms up, 4 down, stucco & siding gar. 50×120. Walking Distance to Catholic School and Catholic Church. $15,000. LY 9-5581.

YORKTOWN HEIGHTS — ¾ Ac. 6½ rms, pistr walls, oil heat, 2-car garage, barbeque, beautifully landscaped, privacy, near facilities. $25,500. 100x100 5½ rms, firepl, pistr walls, oil heat, gar, near lake & facilities, fruit trees. Both — within walking distance of Catholic church and school. Imm. occ. $16,000. YOrk Hts 2-2051 after 6 P.M.

Bryn New Mawr (Nepperhan Hts Area). Hilltop col. center hall, plast. 7 large rms. 1st flr: powder rm, liv rm. 2nd flr: 3 bedrms, bath, large closets. Fine neighborhood, near Catholic schools and churches and in area inhabited by Lithuanians; shopping center, 1 block Saw Mill River Parkway. Seen by appointment. YOnkers 3-8785.

VACATIONS

SHANNON VIEW HOTEL
EAST DURHAM
● Large, Private Swimming Pool.
● Baths, Showers, Good Food.
● Baseball and Footbal Field.
● Rooms with or without meals.
● Three Full Meals per Day.
● No Rising Bells
● Restaurants on Premises.
Dancing to Mike Flanagan's Orch. Radio, Television, Fishing. Write for Booklet Near Catholic Church.
JOHN SLEVIN, City Tel.: MO 9-8459
Freehold N. Y. 7450.

CITY Slicker Farm, Jeffersonville, N. Y. 100-foot natural pool, children's paradise camp fires, barn dances, excellent food, cheerful rooms. Adults $38. Children half rate to 12. Send for Booklet "D" or Phone: Callicoon, 321J2.

HOME REPAIRS
Home owners deal directly with fiore brothers on any job from cellar to roof and save the saleman's commission.
No money down — up to 7 years to pay
Alterations, Attic rooms, Basements, Bathrooms, Dormers, Garages, Heating, Iron work, Masonry, Kitchens, Painting, Siding, Roofing, Store fronts, Tile work, Pations.
For free estimates call
ESex 5-8080
Day or night
FIORE BROS., INc.,
79 Clinton Pl., Newark.

THE STRATFIELD
"Hotel with Charm, Tradition"
DAILY SPECIALS
Breakfast . . . . . 50¢ to 1.15
Luncheon
(complete) . . . . 90¢ to 3.00
Dinner (complete) 1.90 to 4.50
INCLUDING SUNDAYS
THE STRATFIELD
1241 Main St., Bridgeport Conn.
Phone: FOrest 6-4321

GREEN MEADOWS
Highland Lake, N. Y.
Tel. BARRYVILLE 2061
Delicious Meals — Swimming, Boating, Fishing, Soft Ball. Free Movies. Bicycles, etc. Send for Booklet "D". Near Catholic Church.
Rates: $39 - $45 weekly

ROCKWAY PARK HOTEL
Reasonable rates by day, week, month, season. Cooking; semi-private and private baths. Church 2 blocks away. Write or phone for information.
Perinod & Murphy,
158 Beach 116th St.,
Rockaway Park, N. Y.

HOTEL CARLISLE
210 Fourth Ave., Asbury Park
Block to Ocean and Boardwalk
Single $18 — Double $25 up.
European Plan * Free Parking
Coffe Shop and Restaurant
PR 4-9580
MODERN ACCOMMODATIONS

Užsisakyk "Šv. Pranciškaus VARPELĮ"

REAL ESTATE

HEMPSTEAD VICINITY
Bargain! Asking $15,750. Brick, fieldstone, 3 B R, garage, oil, new w-t-w carpeting, finished basement, laundry, many extras. Large landscaped plot, near Catholic school and Catholic church. Owner. IV 1-7974.

HOLLIS
St. Pascal Parish
Semi-detached solid brick, 2 story, 6 large rooms and finished basement with kitchen and bath. Near all schools, stores and 2 bus lines.
$15,000. LAurelton 7-3142.

SCARSDALE, VIC.
6 rooms, 3 bedrooms, 3 full baths, 10 closets; corner 100x100, highly landscaped; station bus at corner; Catholic school and church within walking distance; many exras.
$30,000. SC 3-7920.

BRONXVILLE HGTS IN YONKERS.
115 Round Hill Drive — $25,000. New modern 3-bdrm ranch completely equipped, on corner lot, in Catholic area. See owner-builder at 111 Round Hill Drive. SP 9-2045.

SCARSDALE.
Gracious living, lovely spacious 10 -rm home, full acre. Beautiful park-like setting, 2-car gar. tennis court. Two fire places — near catholic church and catholic school. Usual value, $38.000. Owner SC 3-1937

PATCHOGUE — 7 rooms, 2 baths, 3 bedrooms. Also 15 room 2 bedroom, all appliances in both houses. Near 2 parishes and Seton Hall. A fine lake nearby. 85 Newman St., Patchogue, L. I. PA 3-1829J.

RYE
RYE GARDENS
PARDUODAMAS už $24.890 namas su sklypu 75 x 100. Namas yra didelio ūkio, padalytos patalpos (split level of ranch), turi 3 miegamuosius, 2 vonias, virtuvę, salioną su prijungtu valgomuoju kamb. (alcove). Poilsio arba TV kamb. Židinys. Patogus susisiekimas su mokyklom ir bažnyčiom. Skambinti: RYE 7-3817, Vakarais: DEERFIELD 7-2031

GRANITVILLE — Owner leawing country: must sell! Cape Cod. 7 most young; 6 rms. space for another, attached gar., oil ht. strm. doors and windows; venetian blinds, refrigerator, auto, washer and dryer. Conven. to school, transp. shopping. $16.052. Near Catholic School and Church. By appointmend call:
GE 9-5400 — Ext 2101
Mrs. AL. BARDEN

YONKERS—5 rooms - 6 year-old colonial - garage - 80x100 - fully landscaped - patio - barbecue - extras - must be sold at once -sacrificing for $22500 - walking distance to catholic school and catholic church.
BE 7-1034

FLUSHING — Detached, 30x150, good condition, 10 rooms, 2 kitchens, 2 baths, oil heat, walk to subway and 2 blocks to catholic school and catholic church. 42-46 Union St., FLushing L. I., N. Y.
FLushing 3-4856

ROCKVILLE CENTRE VIC.— $14,900. Safe, quiet street, 3 bedrooms, full dining room, living room, sun porch. Good condition. Needs some redecorating. Near catholic school and catholic church. RO 4-3544.

LAKE RONKONKOMA — miegamieji, gyvenamasis, valgomasis, židinys, pusantros vonios, garažas, visai insuliuotas, du ir pusė bloko ligi St. John's bažnyčios ir mokyklos. $11,500. ROnkonkoma 9-8358

HUNTINGTON STATION — 6 room house and garage, good condition. Hot water heat. On 4 corner lots with fruit trees. 4 minutes walk from station. 58 Olive St., Huntington - Station. Walking distance to catholic church and school. HUntington 4-3120.

Jei nori ką paskelbti
DARBININKE,
skambink telefonu:
GLenmore 5-7068

REAL ESTATE

HARRISON, N. J. — 4-year-old ranch, 3 bedrooms, 2 baths, 2-car garage, knotty Pine kitchen & dining room, 21' screened porch, unusual closet space, beautifully landscaped and wooded corner plot. Walking distance to Catholic school and church and all transportation. Occupancy late fall. $36,500, Owner, Harrison 8-2983.

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6436

Tonikas viduriam

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

BENEDICTINE SISTERS following their motto PRAY and WORK, invite you to join them as Religious Teachers. Write to St. Gertrude's Convent, Ridgely, Md.

Perskaitęs DARBININKĄ, duok kitam jį pasiskaityti, kad užsiprenumeruotų.

High School Graduates — College Men
desiring to serve Christ in the South as Priests or Brothers
Write to
FATHERS OF THE ORATORY, ROCK HILL, SO. CAROLINA

PINE GROVE HOUSE
EAST QUOGUE, L. I. Tel. Hampton Bays 2-0752R
On Shinnecock Bay. Long known for our excellent food. Bathing, boating, families welcome, reasonable rates. Near Catholic Church.
Mrs. J. E. TUNNELL, Prop.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Balfo rudens vajus

planuojamas ir šiemet. Tuo reikalu liepos 1 d., penktadienį, 7 v. v. Balfo Centro raštinėje, 105 Grand St., Brooklyn, šaukiamas specialus labdarybės rėmėjų ir Balfo palaikytojų susirinkimas, kur bus išrinktas vajaus komitetas ir aptarti vajaus reikalai.

JAB Liet. Bendruomenės Tarybos

suvažiavimas įvyks New Yorke liepos 2, 3 ir 4 dienomis.

Kun. J. Petrėnas

sekmadienį pradėjo trijų savaičių atostogas ir išvyko į kelionę, kurioje aplankys savo draugus. Ilgiau sustos Chicagoje.

Baltai studentai,

posėdžiavę New Yorke, buvo pasiuntę laiškus JAV prezidentui Eisenhoweriui, senatoriui W. Knowlandui, Charles J. Kersten, valstybės sekretoriui John Dulles, sen. Rayburn ir Jungtinių Tautų sekretoriui Dag Hammarskjold. Visuose laiškuose jie priminė pavergtus Baltijos kraštus, prašė jų neužmiršti ir prisidėti prie jų išlaisvinimo. Į Baltų Federacijos laiškus atsakė: prezidentas ir valstybės sekretorius vienu laišku, kartu prijungdami proklamaciją, kurią išleido Baltų laisvės dienos proga. Sen. Rayburn atsakė asmeniškai, primindamas, kad jų laišką perduodą atstovų rūmui specialiam komitetui. Iš Jungtinių Tautų praneša, kad jų laiškas bus prieinamas visiems Jungtinių Tautų nariams pasiskaityti.

Baltų Federacijai šiemet pirmininkauja estas, jos gen. sekretorium yra Ričardas Kontrimas. Daugiausia jo rūpesčiu šie laiškai ir buvo suorganizuoti.

PADĖKA

Reiškiame gilią padėką visiems, kurie prisidėjo prie mūsų mylimos Mamytės laidotuvių. Dėkojame Apreiškimo par. kunigam už šv. Mišias, kun. A. Račkauskui, kuris su šv. Rožančiaus draugija atkalbėjo maldas prie Mamytės karsto, Amžinojo Rožančiaus, Gyvojo Rožančiaus ir Apaštalavimo draugijoms ir visiem, kurie dalyvavo laidotuvėse ir užprašė šv. Mišios.

Dėkinga **Maskalaičių šeima.**

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

FILMAS

Poezija debesyse ir gangsteriai žemėje

Blackboard Jungle. Amerikos didmiesčiuose nusikaltimai jaunimo tarpe yra išaugę iki pasibaisėtinų rezultatų, ir kai kuriose mokyklose subanditėję mokiniai pasidaro tikra visuomenės pabaisa. Vieną tokią žiaurios tikrovės iškarpą, paimtą iš kažkokios amatų mokyklos New Yorke gyvenimo, rodo filmas "Blackboard Jungle". Filmas išimtinai žiaurus, pilnas pesimistinės nuotaikos, tik pačiame gale padvelkia trupučiu gaivesnės vilties. Tačiau jis nėra perdėtas, nes realiame gyvenime tame pačiame New Yorke pasitaiko ir dar skaudesnių įvykių. Tik čia ir iškyla klausimas, ar verta gyvenimo blogybes atvirai rodyti, ar jaunimas pilnai supras šio filmo paskirtį ir ar nesumaišys jo herojų? O vyriausias herojus šiame filme yra jaunas, idealistinių nusiteikimų mokytojas (Glenn Ford), pradedąs darbą vienoje amatų mokykloje. Čia jam pačią pirmą dieną tenka susidurti su kliūtimis. Jis ne tik neranda kelio prieiti prie mokinių, bet vėliau yra smarkiai sumušamas, šantažuojamas ir boikotuojamas. Tiesa, filme galima pastebėti tendenciją rodyti visus mokinius blogus, tuo tarpu mokytojų tipai parinkti įvairesni ir įtikinamesni. Vieni jų idealistai, kiti tik profesionalai, o dar kiti ėdegą neapykanta savo mokiniams ir norį juos net į elektros kėdes susodinti. Vaidyba gera, juodai—balta fotografija taip pat šiam filmui labiau savo dvasia atitinkanti, negu būtų spalvota. Filmas tuoj bus rodomas mažesniuose kino teatruose, tačiau žiūrovas, kuris bijo pažvelgti tikrovei į akis, verčiau tegu neina jo žiūrėti.

Strategic Air Command. Nuolatinis JAV aviacijos pasirengimas sutikti priešą, bandymas naujų sprausminių lėktuvų, yra šio filmo pagrindiniai motyvai. Nuostabiai gera fotografija, vaizduose daug gražios poezijos ir žmogaus akiai nematyto grožio, ypač kur į vieną menišką paveikslą susijungia gamta ir technika (lėktuvai saulėleidžio nušviestuose debesyse). Ypatingai tai bus jaučiama didesniuose teatruose, milžiniškuose Vistavision ekranuose. Tačiau tai ir viskas. Pats filmo turinys labai naivus ir daug kartų po ekranus nuvalkiotas. Jaukiai gyvenime įsitaisęs pilietis (James Stewart) pašaukiamas atgal į karo tarnybą ir priskiriamas prie SAC, kur jis atlieka tuos nuostabius skridimus. Bet jo žmona (June Allison) ilgainiui nebeišlaiko ir deda visas pastangas, kad vyras būtų iš kariuomenės paleistas. Čia ir prasikiša tas "homo economicus" idealas, labai populiarus taikos meto Amerikoje. Stewarto ir Allison vaidyba gera, bet panaši į "Glenn Miller Story". Vienu sakiniu — tai pigus paveikslas dideliuose ir gražiuose rėmuose. Verta bent rėmus pamatyti. **J.B.**

ŠV. TĖVAS APIE FILMUS

"Statykite tik gerus, kilnius ir gražius filmus!" — kreipėsi popiežius Pijus XII birželio 21 d. į filmų gamintojus, tarptautiniame filmų gamintojų, aktorių ir kitokių filmų darbuotojų suvažiavime, Romoje. Jis pasmerkė tokius filmus, kurie veda žmogų į blogio viešpatavimą ir ištvirkimą, ir pageidavo, kad Bažnyčios ir valstybės autoritetai ir toliau budėtų filmų moralės sargyboje.

Šv. Tėvas taip apibrėžė idealaus filmo vaizdą: "Tai filmas, kuris stiprina žmogų ir iškelia jo kilnumo supratimą, kuris padeda jam suprasti Kūrėjo meilę ir žmogiškąją paskirtį, kuris moko jį doros ir gyvenimo džiaugsmo."

MINOT F. JELKE, vertęsis sekmadieniu biznio, tapdomas į Sing-Sing kalėjimą.

MANHATTANE sumalta taksi mašina; čia iš karto susikulė 9 mašinos.

Baltų Stud. Federacija

liepos 16 d. rengia iškylą į vieną estų viešbutį ant Hudsono krantų, apie 50 mylių nuo New Yorko. Programoje sporto žaidimai, bendra vakarienė, laužas ir šokiai. Kviečiami dalyvauti visi lietuviai studentai.

Foto parodą

rengia Baltų Studentų Federacija. Ji rudenį bus kilnojama iš vienos kolegijos į kitą, kur studijuoja baltai studentai. Parodoje bus pavaizduota Pabaltijų kraštų nepriklausomas gyvenimas.

Danielius Averka

yra naujojo įsigyto Atletų Klubo patalpų ir restorano reikalų vedėjas.

New Yorko-New Jersey skautų stovykla

rengiama kartu, taip pat kviečiame ir Philadelphijos skautai ir skautės. Stovykla tęsis nuo rugpiūčio 27 iki rugsėjo 5 d. Ji bus įrengta Jonaitienės ūkyje, Long Island. Dėl didelio dalyvių skaičiaus dalyvauti galės tik skautų—skaučių vienetams priklausą jaunuoliai.

Pranas Kozulis,

rašytojas, gyvenąs Toronte, Kanadoje, pasinaudodamas atostogomis, atvyko į New Yorką ir svečiuojasi pas Leonardą Žitkevičių.

Patikslinimas

Praeitame nr., rašant apie Amerikos Legiono postą, kad jis padeda užpildyti pilietybei gauti blankas, įsibrovė klaida; parašyta "advokatas D. Klinga", turi būti adjutantas D. Klinga.

IŠNUOMUOJAMAS kambarys su visais patogumais vienam ar dviem žmonėm. Galima naudotis ir virtuve. Kreiptis į: Dome, 414 So. 5, Brooklyn 11, N. Y.

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8902
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai.
Išvežiojame į krautuves privačius namus.

BOSTONO ŽINIOS

Juozas ir Pranciška Navierai

liepos 3 d. švenčia 25 m. savo vedybinio gyvenimo sukaktį. Tą dieną 9 val. ryto jų intencija bus aukojamos mišios šv. Petro bažnyčioje. Sukaktuvininkai turi dvi dukteris Jėzaus Nukryžiuotojo seselių vienuolyne. Juozapas yra šv. Vardo draugijos pirmininkas, o Pranciška yra Jėzaus Nukryžiuotojo seserų vienuolyno rėmėjų pirmininkė So. Bostone. Sukaktuvininkai parapijos bažnyčios altoriam papuošti paaukojo 40 dol.

Švęs parapijos vardines

Šv. Petro parapijos vardinės birželio 29 d. bus švenčiamos iškilmingai. Tą dieną 9 val. ryto bus giedamos šv. Mišios ir sakomas pamokslas. Tikimasi, kad šiose pamaldose dalyvaus daug parapijiečių.

Suteikė vyčių laipsnius

Birželio 23 d. parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės įvyko Bostono kuopos vyčių susirinkimas. Vadovaujant kuopos vicepirmininkei Ritai Šataitei, į pirmąjį laipsnį pakelti: P. Daniels, M. Zaleckas, D. Ruth, L. L. Navickas ir R. Vaitiekūnas. Antras laipsnis — J. Dravinskas.

Vyks į pikniką

Liepos 4 d. pas marijonus, Thompson, Conn. įvyksta lietuvių diena — piknikas. Į pikniką iš So. Boston važiuos specialūs autobusai. Kelionei bilietai jau dabar galima gauti Lithuanian Forniture Co. ir pas Vl. Brazauska, 12 Ticknor gatvė, So. Boston.

Tretininkų pamaldos

Šv. Petro parapijos tretininkų draugijos pamaldos įvyks birželio 29 d. 7:30 val. vak. Tuoj po pamaldų draugijos susirinkimas parapijos salėje.

Pranešimas

Primename skaučių ir skautų vadovams, kad pasaulio lietuvių skautų s-gos korespondencinio suvažiavimo atstovai registruojasi iki birželio mėn. 30 d. šiuo adresu:

Dr. J. Gimbutas,
4 Rutlege St., Boston 32, Mass.

Suvažiavimo taisyklės paskelbtos PLSS pirmijos "Šauklyje", gegužės 26 d.

Suvažiavimo Sekretorius

Įsigijo rotatorių

Bostono skautų Žalgirio tuntas prieš kelias dienas įsigijo nuosavą rotatorių. Bostoniečiai leidžia savo tunto laikraštėlį vardu Kimas, kurio spausdinimui rotatorius buvo labai reikalingas.

LRKSA suvažiavimas

Birželio 19 šv. Petro parapijos mokykloje įvyko N. Anglijos LRKA Susivienijimo suvažiavimas. Savo atstovus prisiuntė Bostono, Brocktono, Norwoodo ir Worcesterio kuopos. Suvažiavimą atidarė pirmininkas Br. Kudirka, maldą sukalbėjo klebonas kun. Pr. Virmauskis, tarės dar žodį apie Susivienijimo reikšmę ir reikalą verbuoti naujus narius.

Nutarta kasmet šaukti bendrus viso N. Anglijos apskričio suvažiavimus ir ruošti piknikus bei parengimus. Kiekviena kuopa į apskritį išrenka po du atstovus. Išrinkta taip pat nauja valdyba: pirm. St. Jakutis, vicepirm. Br. Kudirka, sekr. A. Minkaitis, ižd. J. Glineckas, iždo globėjai: L. Drušinskas ir B. Balmontienė. Šv. Petro par. mokyklos remontui suvažiavimas paskyrė $25.

Suvažiavimo metu, 5 valandą, tylos minute pagerbti ištremtieji į Sibirą ir nukankintieji. V. Kudirka už žuvusius atkalbėjo maldą. Suvažiavimas baigtas bendrais užkandžiais.

A. M.

LDS Centro Valdybos

posėdis buvo sušauktas birželio 17; svarstyti organizaciniai reikalai.

Šaukiamas susirinkimas

Liepos 1 d. 7:30 val. vak. šv. valanda šv. Petro bažnyčioje. Tuoj po pamaldų parapijos salėj šaukiamas Maldos Apaštalavimo draugijos susirinkimas.

CAMBRIDGE, MASS.

Edvardas Bačinskas, baigęs medicinos mokslus, gydytojo darbą pradėjo miesto ligoninėje.

M. Karbauskas, buvęs Cambridge lietuvių parapijos vargoninkas, kviečiamas vėl grįžti.

E. Bingelis susituokė su L. Tamulynaite

Marijonų piknike, Thompson, Conn., liepos 4 d. ruošiasi dalyvauti nemaža mūsų kolonijos lietuvių.

A. Kneižio vadovaujamos Lietuvių Radijo Valandos piknikas liepos 10 bus Brocktone, Romuvos parke; ten taip pat ruošiasi vykti nemaža Cambridge lietuvių.

Šv. Vardo draugija birželio 19 išsirinko naują valdybą: pirm. A. Stankūnas, vicepirm. G. Dainis, sekr. J. Žukas, ižd. A. Bartkus ir maršalka S. Luinis.

Serga šiuo metu J. Laukaitis, Pr. Janiūnas, I. Ambrozaitis, P. Virbickienė, M. Šakalienė, S. Kazlauskienė. **Karšt. Pafr.**

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
SEŠTADIENIAIS, NUO 1,30 VAL. P. P.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
Telefonas: EVergreen 4-9293
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

GYVYBĖS APDRAUDA
PETER J. VANCE
LIETUVIS AGENTAS
Suite 1305 to 1310
450 Seventh Ave.
New York 1, N. Y.
The Equitable Life Assurance Society of the United States
Business Tel.: CHickering 4-8200
Residence Tel.: SLocum 6-4332
Home office, New York 1, N. Y.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, priimto RCA Institute, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

LIEPOS 17, SEKMADIENĮ, ĮVYKS
"DARBININKO" PIKNIKAS
"ROMUVOS" PARKE, BROCKTON, MASS.
BUS GRAŽI PROGRAMA, LAIMĖJIMAI, VALGIAI IR GĖRIMAI
Kadangi šiais metais sueina "Darbininko" laikraščiui 40 metų, visi šio laikraščio skaitytojai, draugai ir rėmėjaiiš Naujosios Anglijos maloniai kviečiami dalyvauti.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT BELECKAS, savininkas
Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9686 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood